

VOJNO-HRANILNE ZNAMKE.

Na poziv glavnega odbora, da naj kupijo člani hranilno-varčevalne znamke, so pričeli prihajati prvi odmevi. Nekatera društva so naročila hranilno-varčevalnih znamk od deset do petdeset dolarjev. Vsa društva je dosedaj prekosilo društvo šte. 165 v Pennsylvaniji, pri katerem je član br. Jože Radišek, glavni podpornik. To društvo je naložilo v hranilno-varčevalnih znamkah nad štiri sto dolarjev.

Včasih vprašujejo nekatera društva, kako naj nalože denar, da bo varno naložen. Na to vprašanje je odgovorilo društvo šte. 165 in priporočamo ga v posnemanje drugim društvom S. N. P. J.

Res je, da društva lahko kupijo hranilno-varčevalne znamke na bližnjem poštne uradu. Toda priporočamo društvom, da jih naroče v glavnem uradu S. N. P. J., da tako dejansko dokažemo, da ameriški Slovenci — posebno pa člani naše podporne organizacije, pomagajo in delajo, da zmaga demokracija nad avtokracijo.

Društveni tajniki in tajnice naj pripravijo članom na vsaki seji nakup hranilno-varčevalnih znamk. Razložimo jim naj članom, da so naše žrtve za demokracijo najhujše v primeri z žrtvami onih, ki se že odšli ali pa pojdejo na bojišče, da se z orožjem bojujejo za demokracijo vsega sveta. Oni tvegajo svoje življenje in zdrave ude, medtem ko pomagajo tisti, ki ostanejo doma, le z denarjem državi, da lahko oskrbuje armado in mornarico, z vsem potrebnim. In če resno prevladamo stvar, ni to nobena žrtva. Kdor kupi hranilno-varčevalne znamke, je naložil svoj denar varno in z dobrimi obrestmi. Koristil je torej sam sebi.

Ne odlašajte in ne premišlujte, če hočete denar naložiti varno in demokraciji pomagati do zmage, ampak kupite hranilno-varčevalne znamke!

Hranilno-varčevalne znamke in kartice.

Zraven hranilno-varčevalnih znamk izdaja država tudi hranilne karte (Thrift Cards), na katerih je prostora za 16 hranilno-varčevalnih znamk po 25c, ki se imajo prilepiti na določeno kartico. Kadar je kartica polna, lahko zahtevate vojno-hranilni certifikat (War Savings Certificate). Od tedaj vam nosi denar 4% obresti, od obresti, ki se pripisujejo vsakega četrta leta. Vrednost vojno-hranilnih certifikatov je odvisna od časa, kdaj jih kupite, oziroma kdaj nakupite dovolj hranilno-varčevalnih znamk, da dobite vojno-hranilni certifikat. Kdor ima denar, ga lahko kupi naravnost v gotovini, se da bi kupoval hranilno-varčevalne znamke. Vojno-hranilni certifikati so se meseca jan. 1918 kupovali za \$412, od tedaj je njih cena višja le na mesec. Kdor ga kupi meseca feb. 1918, mora za njega plačati \$413 marca \$414 itd.

Razlika med hranilno karto, ki reprezentira \$4, in vrednostjo hranilno-varčevalnih znamk, se plača v gotovini. Na primer, če si kupi hranilno-varčevalne znamke meseca jan. 1918, si moral za hranilno karto ali vojno-hranilni certifikat doplačati 12c, febr. 13. marca 14c, itd. Razlika na teh cenah delajo narasle obresti, katere dobijo povrnjene, kadar pride do vojno-hranilnega certifikata, oziroma kadar jih država izmenja za gotov denar; to se ima zgoditi 1. januarja 1923. Takrat država plača za tak certifikat \$5 v gotovini.

Vojno-hranilni certifikati (War-Savings Certificates).

S prvim nakupom hranilno-varčevalnih znamk se dobi vojno-hranilni certifikat, na katerem je prostora za 20 znamk, ki se imajo prilepiti na certifikat. Ko je poln, reprezentira \$100 v gotovini do 1. januarja 1923. Če je vojno-hranilni certifikat z 20 znamkami po \$4.12 poln meseca januarja 1918, stane \$82.40, za katerega vam država plača 1. januarja 1923 avoto \$100; profit znaša torej \$17.60.

Kako se izmenjajo certifikati.

Če potrebujete denar, preden je vojno-hranilni certifikat poln, vam država za njega plača svoto, katero ste plačali za znamke in zraven še obresti in cent na mesec za vsako znamko. Znamke in certifikate se morejo dobiti na vseh poštah, na bankah in po nekaterih prodajalnah; dobe se tudi v tovarnah in na železniških postajah in pri tozadevnih agencijah. Poleg tega apelirajo državni uradniki na vse podporne organizacije, da jih kupijo in prodajajo svojim članom.

Zedinjene države so v vojni proti avtokraciji, torej za demokracijo. Ker smo Slovenci ljubitelji demokracije, je naša dolžnost, da podpiramo vlado in ji stojimo na strani do zmage. Radi tega se apelira na vse članstvo, da vsakdo kupi hranilno-varčevalne znamke pri svojem društvu, ki lahko da nekaj centov na stran. S tem pomagamo do zmage demokraciji na vsem svetu, pomagamo braniti ameriško republiko in vršimo svojo dolžnost za osvoboditev slovenskega naroda iz pod avtokracije.

Vsi tajniki dobe nabiralne pole, na katero naj vplijejo vse člani in številno znamk, katerih želi kupiti. Vsakdo, ki kupi hranilno-varčevalne znamke, naj jih takoj plača tajniku svojega društva, kateri pošlje denar z nabiralno polo na gl. urad.

Denar naj se ne pošlje z nasmentom, ker to dela za nas preveč dela in stroškov, pač se ga naj pošlje posebej. Ko prejmemo denar, se odpošljejo znamke potom registriranega pisma in sicer na tajnika društva. Tajniki naj skrbijo, da jih takoj, ko jih prejmejo, razdelijo med člane. Ko se razpeša prva naročnina, se naj ponovi nabiranje za nakup hranilno-varčevalnih znamk na vsaki seji in med sejami, dokler traja vojna.

JOHN VERDERBAR, gl. tajnik.

Wilsonova poslanica kongresu ruskega sovjeta.

Washington, 12. marca. — Predsednik Wilson je poslal sledečo noto vseruskemu kongresu sovjeta, ki je danes odprt v Moskvi: "Ali smem ob priliki otvoritve kongresa sovjetov izreči iskrene simpatije, ki jih čuti ljudstvo Združenih držav napram ruskemu narodu v tem momentu, ko namika sila grozi pretrgati in zmožnosti naj ves boj za svobodo in zamenjati svrhe ruskega ljudstva s željami Nemčije?"

Kljub temu, da vlada Združenih držav žaliboče ni adaj v stanu dati direktno in uspešno pomoč, kakršne želi, zagotavljam ljudstvo Rusije, zastopano v kongresu, da hoče vporabiti sleherno priložnost in pomagati Rusiji, da dobi popolno suverenost in neodvisnost v izvrševanju svojih lastnih nadev in da se ji v polni meri povrne njena velika vloga v življenju Evrope in modernega sveta.

Srca vsega naroda Združenih držav so s ljudstvom Rusije v njegovem boju za osvoboditev od avtokracije tuje vlade in da postane ruski narod samostojni gospodar na svojih tleh in svojega življenja.

Woodrow Wilson."

IZ GLAVNEGA URADA.

RAZPRAVE H KONVENCIJI.

Po sklepu gl. odbora na letni seji je za dobo šest mesecev (od 1. marca do 31. avgusta) odprti prostor v glasilu za javne razprave h konvenciji, ki se vrši v prihodnjem septembru.

Bratje in sestre, ki mislijo razpravljati o točkah v ustavi in pravih in drugih stvarih, naj bodo stvarni in naj se kolikor mogoče omejeje glede na prostor, da bo lahko pravočasno ustrezno vsem.

Društva in posamezniki, ki imajo dobre nasvete s ozirom na ustavo in pravila, jih lahko pošljejo tudi bratu Ivanu Moleku, predsedniku konvencijskega odbora, ki bo sestavil projekt novih pravil. Naslov brata Moleka je v "Prosveti". Vsi praktični nasveti so dobrodošli.

John Verderbar, glavni tajnik.

"AMERIKA MORA ZNATI." IZJAVLJA BAKER V PARIZU.

Pariz, 12. marca. — Newton D. Baker, ameriški vojni tajnik, je danes obiskal predsednika francoske republike Poincaré in ministrskega predsednika Clemenceaua, s katerima je konferiral nekaj časa. Bakerja je predstavil general Pershing, ki je prisotnoval obisku.

Tajnik Baker je izjavil pred francoskimi jurnalisti, da vodi na misel v Ameriki je, da mora biti Nemčija premagana. Nadalje je rekel, da potovanje v Francijo v tem času je, kakor romanje k svetinjam največjega junštva v zgodovini človeštva in da mu je v veliko čast videti poveljnika in armade, ki že toliko časa drže fronto demokracije proti največji avtokraciji na svetu.

Baker je ponosen, da kot civilist predstavlja vojni oddelek ameriške vlade; francoski vojni minister je tudi civilist, kar znači, da je v obeh republikah civilna oblast prva.

NAŠLI SO BERNSTORFOVE AGENTE.

New Orleans, La. — Zvezni uradniki so pregledali dokumente in pisma v pisarni in na domu Hansa Bernstorfa, Ernesta Albrechta, Phil. I. Adamsa in Roberta M. Adamsa. Vsi so nemški lezni isvalci. Aretirani so bili kot sovražni inozemci.

Iz papirjev, dokumentov in pism je razvideti, da so imeli vsi zveze s bivšim nemškim poslanikom von Bernstorffom, vodjem nemške špijonaže v Ameriki.

Vsi ostanejo v zaporu, dokler ne bo preiskava končana.

ŽENO IŠČEJO S KRVINIMI PSL.

Cedar Rapids, Iowa. — Žena bogatega farmarja W. J. Beattyja, ki ima svojo farmo blizu Atkinasa, je izgubila v nedeljo xjutra ob petih. Prišlo je več sosedov, ki so se razdelili v patrolje in pričeli so iskati pogrešano ženo s krvinimi psli. Sledili so ji do Shelsburga, kjer so izgubili sled. Žena je bila nervozna in je bila na kakih pet tednov.

KORUŽENE DRŽAVE SE BO DO BOJEVALE, DOKLER NE BO IZVOJENAVA PRAVICA.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je proglasil, da bo vojna trajala proti Nemčiji, dokler se Nemčija ne umakne iz Rusije. Predsednik Wilson predlaga, da se Združene države in njihovi zavezniški bojujejo, dokler Rusija ne doseže svoje suverenosti in neodvisnosti.

Predsednikove besede so ponovno dokaz, kako nesebično se Združene države žrtvujejo za zmago demokracije nad avtokracijo. Ni se zahtevajo zase, ampak žele, da narodi postanejo avto-bodni in sami odločujejo o svoji usodi.

Predsednikova poslanica informira rusko ljudstvo, da ima v ameriški republiki svesto prijateljico, ki ga ne zapusti v najhujši in neodpolnejši uri. Zastopnikom ruskega ljudstva, ki sborujejo v Moskvi, se bo mlat lahko odločiti, da nadaljujejo vojno do zadnje kaplje krvi proti nemški avtokraciji.

Predsednikova poslanica gre še dalje in zagotavlja ruskemu ljudstvu, da ga Združene države ne bodo zapustile, če tudi bodo njegovi zastopniki občutili, da so primorani podpisati mir. Združene države bodo storile vse, kar je v njih moč, da bodo Nemci zopet vrženi iz Rusije.

Že nekaj dni so krožile vesti, da se predsednik pripravlja na odgovor von Hertlingu, kaiserjevemu kancelarju. Predsednikova poslanica ruskemu kongresu je jasen odgovor nemškemu kancelarju, na njegove govorance o nemškem miru.

Predsednik Wilson je govoril in z njim je ameriško ljudstvo, ki je pripravljeno doprinesti žrtve, da iz te svetovne vojne izide demokracija kot zmagovalka.

ZVEZNE OBLASTI ZASLEDUJEJO VOHUNE.

New York, N. Y. — Zvezne oblasti so na sledi vohunkam, a katerih codijo, da so poročale važne informacije Berlinu.

Govorica se širi, da je neka amerišanka voditeljica vohunk, ki stanuje v boljšem hotelu. Neka druga žena, ki je tudi špijanka, je podanica Turčije.

V Tombu imajo zaprtega Williama M. Kerthausa, ki je osumljen, da je bil vedno v zvezi z nemškimi agenti v Indiji, Braziliji, na Španskem in Portugalskem. Neka nemška žena v Bostonu mu je pomagala, da mu je bilo mogoče obdržati zveze z nemškimi vohuni v inozemstvu.

30.000 AMERIŠKIH VOJAŠKIN LISTOV IZGUBLJENIH Z LADJO.

Washington, D. C. — Poštni departament naznanja, da je bilo s parnikom "Andamia", ki je bil potopljen ob irski obali izgubljenih 30.000 listov, ki so jih vojski na Francskem pisali svojem v Združenih državah med 15. in 20. januarjem. Tovorne pošte je malo izgubljene.

ODLOČILNA URA MIRU ALI VOJNE V RUSIJI.

Bolševiški ustaši pod vodstvom Trockija na delu za odklonitev pogodbe. Kongres je odprt v Moskvi s 1500 delegati. Sibirski bolševiki pognali buržoazno armado na Kitajsko. Nemške čete se bližajo Odesi.

AMERIŠKI VPAD V NEMŠKE ZAKOPE.

Prva ofenzivna operacija ameriških čet se je stajala obala. — Prodrl 300 jardov.

DRUGE VESTI Z BOJIŠČA.

Ameriška fronta v Franciji, 12. marca. — Ameriške čete so včeraj izvršile prvi vpad v nemške pozicije same brez Francozov. To dokazuje, da so Američani še tako dobro izurjeni, da lahko sami operirajo proti sovražniku.

Vpad je bil izvršen od Toulusa ob polusrednih krajih in je trajal pol ure. Predno so vojski zapustili zakope, so naše baterije 45 minut bombardirale nemško črto, ki je imela biti napadana. Američani so prodrl 300 jardov v nemški skop, ki je bil poln vojaštva. Vnel se je vroč boj moča proti moči. Američani so rabili bajonete in avtomatske samokralje in po peturni bitki so Nemci, kar jih ni bilo pobitih, pobegnili v drugi skop. Čete se je vrnila brez vojaškov, kar ni bilo nikogar, da bi ga bili ujeli, namreč ujetnikov so pa prinesli naši fantje mnoge važne informacije in vojsko abirko vpljenjenega orožja. Pred odhodom so napadali uničili skop in stranske votline s bombami. V času, ko se je vrtil boj, so ameriške baterije delale močan zastor ognja spredaj in na obeh bokih, tako da Nemci niso mogli dobiti pomoči. Nemški topovi v primerni daljavi so bili zelo aktivni, toda navala in povratka ameriške čete niso ovirali.

Ponovni srečni napad na Pariz.

Pariz, 12. marca. — Velika flota nemških eroplanov — bilo jih je okrog 80 — je sinoči akucala došli Pariz. Francoski letalci in topovi so jih v večini raspršili še predno so prišli v bližino mesta, ali nekaj sovražnih letal je le prodrl skozi obrambni ogenj in prišlo nad Pariz. Bombe so podirle par hiš in sačelo je goreti, toda ognjegašci so kmalu omejili ogenj. Francoski svitajniki so vrgli enega Nemca na tla, ostali so pa hitro pobegnili.

Ameriški vojni tajnik Baker, ki se mudi v Parizu, je iz varnega svetja opazoval srečno bitko. Imel je pred seboj prvo pravo sliko vojne.

Boji na ostali zapadni fronti.

London, 12. marca. — Vojni stan poroča danes, da so avstralske čete udrele v nemške pozicije v okoliših Meuse na flandrijski fronti prosto noč in po vročem boju so ujele manjšo številu Nemcev. Angleške izgube so lahke. — V okoliših Armentieres in Ypresa se nadaljujejo topniški boji.

Pariz, 12. marca. — Uradno poročajo o uspešnih francoskih operacijah severno od reke Alame. V španjevi je bil odbit nemški napad. Na levem bregu Mase pri Verdunu so Nemci po silovitom bombardiranju izvršili dva napada na hrib Le Morte Homme, ali bili so odbiti na celi črti. Ameriške čete v Loreni so izvršile drzen vpad v nemške zakope.

Z italijanske fronte javljajo o nadaljevanju topniške bitke.

Veliki uspehi Anglešev v Turčiji.

London, 12. marca. — Angleške armade v Mezopotamiji in Palestini zopet beležijo lep uspeh. Severozapadno od Bagdada so angizbuljene.

Harbin, Mandčurija, 12. marca. General Semenov, vodja protibolševiške armade v Sibiriji, je premagal in njegove čete so se umaknile čez rusko mejo v Mandčurijo. Semenov je ostal brez stika in denarnih sredstev. Kitajska vlada je zagrožila bolševikom, da bodo skrbili sovražni akt, ako prestopijo mandčursko mejo na bolševiški konci.

Petrograd, 12. marca. — Avstrijske in rumunske čete se bližajo Odesi in zavezniški konvenci so sprotali mesto. Za vojnega stana bolševikov javljajo, da se je pojavilo 60.000 prostovoljcev za obrambo mesta.

Washington, 12. marca. — Državni departament je prejel depešo ameriškega konzula Sumnera v Moskvi, datirano 8. marca, ki se glasi, da bodo bolševiki praznili nadel vlade v Moskvi v oddaljeni kraj na vzhodu, če se bo nadaljevala vojna.

London, 12. marca. — Iz Tobi je bil šlagaj poročajo, da se je v Tobi vojska in ni odšla, ali naj poje četa v Sibiriji ali ne. Tobi je bil vojni minister predsednik Semenov včeraj v japonski človek.

Washington, 12. marca. — Uradna depeša se glasi, da se so pri poljski legaciji v avstrijski armadi naredi mirovna pogodba s Ukrajin, ki daje majni poljske pokrajine Čolm. V Galiciji so vrše protibolševiške demonstracije. Vlada je zaplenila poljske liete, ki so prinesli odde Poljskega križa v državno shoro.

Geneva, Švica, 12. marca. — Državna "Arbeiter Zeitung" piše: "Nedanja politična kriza v Avstriji je posledica revolte Čehov, Slovencev, Poljskov in nemških socialstov proti pruskemu imperizmu. Manifestacija je za Wilsonov mirovni program in takojšnji sporazum med Dunajem in Washingtonom. Berlin bi neveda rad doživel vsemu svetu, da je militaristična družina smagala, toda nemški proletarijat niti samostojno ljudstvo v Avstriji ne mara jemati militaristične smaga. To je, kar pomeni sedanja politična kriza v Avstriji."

Stockholm, 12. marca. — Danes se reši v Moskvi vprašanje armatnega mira ali svete vojne za Rusijo. Otvorjen je vseruski kongres delavskih in vojaških delegatov in glavna naloga kongresa je sprejeti ali odkloniti nemško mirovno pogodbo.

Voditelji vseh socialističnih frakcij so zapustili Petrograd in odhiteli v Moskvo, kjer bodo mobilizirali svoje privrženca za sno največjih in obenem najvažnejših političnih bitk, ki ima odločiti usodo ruske revolucije. Kongres ima odločiti ne samo usodo revolucije, temveč tudi usodo bolševiške vlade. Iz Petrograda poročajo, da se ne bo Lenin odziral niti en dan več na krmilo, ako kongres zavrne mir. Lenin trdovratno zagovarja mir na temelju pogodbe in tase je pridobil krajevni petrogradski in moskovski sovjet.

Glavni Leninov nasprotnik je danes Trockij, ki vodi bolševiške ustaše, zahtevajoče sveto vojno s Nemčijo. Kakor poročajo, je Lenin odločil Trockija iz kabineta, ker ga ni mogel prepričati, da je mir boljši kakor vojna. Vsekakor pa je Trockij resigniral zato, da (Dalje na 5. str., 1. kol.)

ZDRUŽENE DRŽAVE POTREBUJEJO TEHNIČNO IZOBRAŽENE LJUDI.

Washington, D. C. — Vlada potrebuje na stotine tehničarjev, da nadzorujejo izdelovanje letal. Nastavila jih bo opremljena divizija istake sekcije pri signalnem sboru.

Prošenci morajo biti tehnično izobraženi in morajo imeti znanje o nakupovanju in tovarniški produkciji.

Prošnje je pošiljati na tajništvo J. A. Sloana, 119 D. St., North-east, Washington, D. C.

SUPRAŽETKE KRITIZIRAJO SENAT.

Washington, D. C. — Senat ne bo dolgo časa več odlašal predloge za žensko volilno pravico, ako neče postati ardišče za kritiko supražetek.

Žene pravijo, da so čakale do štiri časa, da se prične senat baviti z žensko volilno pravico. Ženska stranka je poslala prvih dvajset agitatoric križem Združenih držav, da prično z agitacijo za žensko volilno pravico.

Supražetke izjavljajo, če ne bo predloga za žensko volilno pravico pod streho, preden se zaključijo letošnje kongresno zasedanje, da bodo kongresniki in senatorji do živel pri jesenskih volitvah porazki ponovno kandidirajo in so ženski volilni pravici nasprotni.

VREME.

Severni Illinois: V sredo nastane in temperatura bo nekoliko padla. Različni lahki vetrovi. V sedmih 24 urah je toplomer kazal povprečno 48. Solnce izhaja ob 6:07, zahaja ob 5:43.

VELIKA VAS

ROMAN

Francoski pisatelj EDGAR MONTEIL
Prevodil F. K.

(Mladost)

Obrnila se je proč, toda ni mogla zaspati, njen mož se ji je zdel neskončno neumen.

Zjutraj je vstala in se oblekla, on pa je še vedno spal.

Ko sta prišla potem skupaj k zajutruku, smejal se jima je oče vesel nasproti: "Hah, ha, tu pridete naši grliji! No, ali sta dobro spala, zaljubljeni otroka!"

Ema je skomignila zaničljivo z rameni. Bilo je sklenjeno, ta dan prebiti v Valvari, kjer je imel Chanat posestvo.

Danes pa ni pričakovano župana tako razočaranje, kakor sinoči, vse je bilo v najlepšem redu, kajli sam je razdelil povela in vse je šlo po volji.

Odpravili so se peš na pot. Najprej novoporočenca, za njima pa je šel srečni oče z župnikom in obema Chanaronom.

Kaplan Fourailoux to pot ni govoril mnogo. Šel je poleg gospe pl. Slepčeve, ker pa je bil manjši kakor ta, je imel mnogo opravila, da se je stegoval.

Felibienov nečak je ponudil vlijudo Luciji roko, ali gospa Monestrel ju ni pustila iti sama, ostala je vedno na njuni strani. Tako ji vsaj nič reči ne more, si je mislila.

V resnici si ni upal mladi mož vso pot niti enkrat usta odpreti, tiho je šel poleg Lucije od Roybona do Valvare.

Gospa Felibien, mati, je rekla: "Okolica še ni tako napačna, kakor sem mislila."

Ne, okolica res ni bila gda. Priazne livade, akoci katere se je vila Gaulura, so se razprostirale med nizkimi griči. Topoli in vrbe so obrobile vodice, sredi travnikov in polja pa so stali mogočni orehi in jablane.

Toda koče, mimo katerih so šli, so bile revne in kmetje enako. Tla so bila rodovitna in so plačevala trud le slabo.

Valvara je ležala precej daleč za vasjo Saint Clair.

Ko so prišli akoci to vas, se zaslišali naenkrat streljanje. Chanatu se je odvalil kamen od arca. Ugledali so visok slavolok, v sredi pa je bila denka, zeleno obrobjena s smrekovimi vejicami, z napisom:

Slava Chanatu!
Slava Felibienu!

Kmetje so stali okrog in ko so zagledali novoporočence, vpili so: "Živila novoporočence!" Strell so grmeli.

Valvara je bila okrašena s cvetjem in zastavami, na drevesih so visle papirnate svetilke v znamenje, da bodo svečer razsvetljava, da naj gostje ostanejo toliko časa tukaj.

Chanat je napravil svojo stvar dobro; šel je sam tje in jim rekel: "Dolgujete mi še, želim, da privedite moji hčeri sličen sprejem... saj me razumete."

Da, razumeli so ga in zato so stali sedaj vsi pod slavolokom in streljali s smodnikom, ki so ga plačali sami.

Chanat pa se pri tej priložnosti ni izkazal umazanega, kupil je sod vina in ga prepustil ljudem, naj pijejo na zdravje novoporočencev.

Iliho sam pa je Alfonso, Chanatov vrtnar, lepo okrajal.

Valvara je bil ponos župana in storil je vse, da je olepal to posest — seveda na svoj način.

Dasi je bila hiša nizka, napraviti je dal vendar balkon, ki je segal skoro do tla. To je bilo videti sleer nekoliko čudno, balkon je pa le bil žid je bil nanovo ometan, vrt pa na novo posajen. Angleski vrt, to je bilo v okolici nekaj neznanega, in zato ravno je hotel Chanat angleškega. Dobili si je vrtnarja iz Grenobla, ki je moral napraviti načrt in povedati, kaj naj se nasadi.

Sedaj je bil vrt gotov in gostje so ga zelo občudovali. Pred hišo je bila majhna okrogla ruša, v sredi je stala visokodebelna vrtnica, krog in krog pa je bilo v lončkih nekaj inozemskih rastlin, kakor palme in enake.

To bi bilo mogoče prav lepo, če bi bile evetlice in drevesa lepo bujna, tako pa je bilo vse jako majhno, drevesa so bila kakor metle, rastline pa so bile bolehn.

Chanat pa ni bil malo ponosen na to. Drugi ljudje imajo vrtove le za sočivje ali pa jih sploh kar puste v nemar, njegov pa je bil lepo urejen, bil je angleški!

"Jako okusno," so rekli svatje.

"Da, gospod Chanat razume stvar."

"Angleški vrt je res najlepši, kar si more misliti človek."

"Naprava je morala stati mnogo denarja."

"Preje je bil tu preprost sadni vrt," je razlagal Chanat.

"Da, pridelali ste celo jako dobre hruške."

"Dal sem vse posekali, tudi latnik, ki je zakrival skoro celo hišo. Pokvaril mi je vsa sid."

Ko so si ogledali vrt, je šla vsa družba v hišo. Miza je bila že pogrnjena in prirečene so bile neizmerne množine jedi.

Župnik Mingral je bil posebno dobre volje, polglasno je pravil svojim sosedom pikantne stvari in čim dalje je trajal obed, tem razposajenejši je postajal, drugi so sledili njegovemu vzgledu in smejanja ni bilo konca.

"Pojd na vrt se izprehajati," je rekla gospa Monestrel svoji hčerki, ki je sedela poleg nje.

"Zakaj pa, mama?" je vprašala Lucija z velikimi začudenimi očmi, ki ni mogla razumeti, zakaj se ljudje tako smejejo, da se kar krive.

Samo Ema se ni smejala, sedela je v povsem očni in se delala, kakor da ničesar ne sliši.

Chanat dregne svojega zeta in mu šepeta:

"He, kaj praviš, ali ni to razoček...?"

"Kaj misliš?"

"No, razoček med mojo hčerjo in Monestrelovo."

"Da."

"In Ema je vendar omožena žena, ki bi lahko razumela in se smejala, pa se ni niti zganila. Lucija pa ves čas radovedno z očmi okrogliše. Da, to pride vse od vzgoje; mlada deklica, katero so vzgojile pobožne sestre, ve, kako se ima obnašati."

"Tako je," potrdi mladi zakonski.

Po končanem obedu je šla družba zopet na vrt in Chanat jim pokaže lopo, katero je imenoval evetličnjak.

"Tu bodo prezimovale moje inozemske evetlice," pravi in pokaže na rastline ob robu ruše.

Gostje so obstali in občudovali iz dolgega časa rastline.

"Pazite, šepeta gospa Chanaronec svojemu možu, "kaj praviš ti k obnašanju gospoda kaplana."

"Kompromitoval bi Slepčeve zelo, če — bi ne bil duhovnik."

Gospa Chanaronec se smeje dvoumno.

Sprehajali so se nekaj časa po vrtu, potem pa povabi Chanat družbo k večerji.

Med večerjo pa prične zunaj zopet pokati, kmetje iz okolice se zbere pred hišo, da bi občudovali razsvetljavo. Tudi naša družba vstane od mize in stopi ven, da bi videla, kako gore barvast svetilke. Nazadnje pa prižge Chanat v veliki zažudenje svojih gostov bengaličen ogenj, v starih barvah, ki je vzbudil splošno občudovanje.

"Lepa svečanost," je rekel gospod Monestrel, kateri kakor je vedno, kadar ga ni nič stalo, smedel neznanstvo veliko in vsak hip pokušal vino, ki mu je jako ugajalo. Zibal se je pri hoji, obešal se je na vsakega, ki mu je prišel preblik, da ni padel.

"Res, lepa svečanost, gospod Chanat," se trdili val, potem pa so šli na pot proti domu.

Za novoporočence je bil voz pripravljen, drugi pa so morali iti peš.

Gospa Monestrel je držala svojo hčer za roko, kakor bi se hala, da se ji izgubi, kaplan pa je imel neprestan boj s svojo sntano, ki se mu je vedno zapletala med noge, da se je spodtikal.

Ko sta bila gospod in gospa zopet v svoji spalnici, reče Ema svojemu soprogu med tem, ko se je razpravljala: "Upam, da me tudi danes pustite pri miru."

"Ali misli, da jo hočem tepati?" si misli Felibien in pogleda začudeno svojo ženo.

Tu pa je zapazil, kako je odložila debelo kit, katero je obdržala prvi večer na glavi, in ji sedaj ni ostalo drugega na glavi kakor komaž za miški repek debel čop lastnih las, katerega je skril v nočno svbo.

Felibien je takoj zaspal, med tem ko je ona dolgo čula in smejala svojega moža hebec.

Zgodaj zjutraj se je zbudil Felibien in vprašal Ema: "Ali spi tvoj oče v sobi tu zraven?"

"Ne, kaj pa hočeš s tem vprašanjem?"

"Šikaj sem glasove."

"Je gotovo kaj naročal dekli, tu zraven spi Ivana."

"Glej, glej ga tasta..." si je mislil Felibien. "Ivana je čedno dekle, rad bi, moja žena naj bi ji bila nekoliko podobna..."

Ne, kako grdo je ta človek zračen, si je mislila v istem trenutku Ema, ki ga je, ne da bi Felibien opazil, ogledovala.

Po kosilu so se poslovili sorodniki Felibiena in zapustili Roybono, novoporočence pa sta ostala pri papa Chanatu.

Slavnost je bila končana, pričelo se je vsakdanje življenje.

"Rada bi šla v Valvaro," pravi Ema, "da spravim zopet vse v red."

"Le pošli, otrok," reče Chanat, "med tem pa bova delala midva s tvojim možem, imam mu povedat važne stvari."

Ema je hitela, kolikor je mogla. Vrtnar Alfonso, ki jo je zapazil že od daleč, ji je odprl vrata.

"Prišla sem, da nekoliko pospravim, kajti večerjamo vse grozno razvlekli," pravi ona, "pri tem mi morate pomagati, Alfonso."

"Gotovo, milostljiva gospodična."

"Gospa mi morate sedaj reči, saj sem vendar omožena."

"Oprostite," odvrne vrtnar, "nisem še navajen."

"Sicer pa mi lahko še vedno rečete gospodična, saj ni varoka, da bi mi rekli drugače..."

Alfonzo je pogleda in se smeje.

Bil je čeden, močan dečko.

"Toda zaprite vendar vrata, saj je mrak," pravi Ema, vrtnar pa sluša...

"Ha, ha," in Ema se je pričela smejati, kakor je ni slišal še nihče njenih sorodnikov in znaneev, "moj mož... ha ha!"

In pričela je z izvanredno zgovornostjo pripovedovati.

Isti čas pa je prišel gospod Felibien iz svoje sobe v tastovo pisarno. Med potjo je naletel na Ivano, ogledal si jo je dopadljivo in jo ušlipnil v zagorela lica.

XL

Chanatova pisarna.

Pisarna notarja Chanata je bila v prvem nadstropju njegove hiše in je obsegala dva niska prostora. Bila je slabo opremljena s črčnimi predali, popačanimi mizami in s nekaj slamnatimi stolci. V prvi sobi je sedel pisar, druga, Chanatova najavetejše, ni bila nič lepša od prve, samo, da je imela še star, usnjat naslonjač.

"Tu sem pomnožil jaz svoje premoženje in tu bodo delal tudi ti, moj ljubi sin," pravi Chanat.

Felibien priklina.

(Dale sledi.)

Slovenci v armadi srbskih prostovoljcev.

"Jugoslavija" v Petrogradu piše: Brez kakih zahtev ali pogojev smo stopili v armado srbskih prostovoljcev — ne zato, ker se nam je zdelo nečastno stajati garancije za naše žrtve.

Pozvali so nas: Iz tega sledi, da nas poznajo, da vedo za našo preteklost in sedanjost ter da priznajo skupnost idej in da upoštevajo naš poseben položaj, karakter in jezik.

Mi smo bili najiskrenejši nasilci te ideje. Nikdar niso našega vida zašumnjevale šovinistične državne ideje. Za nas ideja zedinjenja troimenega naroda v Jugoslavijo ne pomeni izhod v sovražnost in nasprotstvo, kakor je to slučaj pri mnogih Hrvatih in Srbih, nego za nas pomeni zedinjenje zarja svobode izpod tisočletne noči trpljenja pod tujim jamom. Ni čuda, da je jugoslovanska ideja imela ravno med našo inteligenco največ vernih pristalcev, ki so bili zanjo pripravili žrtvovati svoje življenje in imetj.

Mlada ideja je krepko prodrla med naš narod. Težka naloga je čakala inteligenco našega naroda, kajti tuji so mu s svojo vzgojo iztrgali vsako čustveno skupnost z narodom naseljenim po ravninah Save, Drave, Drine in Morave. Tuje mu je bilo ime Hrvatov in Srbov in začudeno je poslušal pesem o našem edinstvu. Nevarnost je pretela predrežju, ki se je osmell stopiti pred ljudstvo z učenjem vera v hodočnost in opreznost je zahtevala, da se pridiga samo kulturno edinstvo; politično in ekonomsko — prvo radi veleizdaje in drugo radi gospodarake in državne razdeljenosti se je razlagalo le v visokih frazah katere je narod le težko razumel.

Pred začetkom vojne so bile položene kati kulturnega edinstva. Pod edinstvom ne mislim popolnega izgubljenja individualnih ert posebnosti delov naroda, ki se tako jama izražajo v u-motvorih Srbov, Hrvatov in Slovencev, ampak poznanje in proučevanje kulturnega življenja in iz tega zanimanja izvira medsebojno spoštovanje in čustveno skupnost. Nesreča je hotela, da je bilo delo prosvete pretrgano s izbruhom svetovne vojne, ki nas je poglala proti lastnim bratjem. Nememo namreč tajiti, da je bil položaj lela začetek skupnemu delu. Hrvate smo še nekeko poznali, a o Srbiji in Srbili je poprečna inteligenca imela le toliko pojma, v kolikor so jih razni časopisi slavili kot velike junake in zmagovalce v balkanski vojni. Naši bratje na jugu in vzhodu tudi niso bili bolji od nas.

Ravno radi vojne preživlja ideja osvobodjenja globoko križo med narodom. Postavljen pred odločitev izbiranje usode, ali skupaj s Avstrijo in Nemčijo ali proti njima skupaj s zavezniki, je naš narod s nejevoljo, da celji z jero proti Avstriji šel v Galicijo in se tam rad predaval "sovražniku", a pomeje je v bujnih s Italijani pokazal toliko junakstva, da se je človek začudeno vprašal, kaj je vzrok tolike izpremembe.

Groma mora tlačiti Slovence, in ni čudno, ako je avstrijska vladna politika izrabila dejanje našega naroda na italijanski fronti kot dokaz našega avstrijskega patriotizma — in v tem prepričala celo mnogo Slovencev, ki so pričeli samo v Avstriji uvidevati svoje odrešenje.

Ta duševna kriza v mnogih Slovencih je glavni vzrok, zakaj so se vojaki-Slovenci tako slabo odzvali posluvu srbske prostovoljne armade, četudi so v Avstriji občutili vsako minuto trda nemško pest.

Drugi vzrok njihove odsotnosti je ime "odreda" in pomeje "korpusa". Koliko znači to ime — četudi je to samo formalnost — ve samo oni, ki je agitiral med njimi. Povsod sta slišali: "Ako bi se imenoval 'Jugoslovanski odred', ako bi bili slovenski polki, ako bi bili med seboj, a ne razmetani po raznih oddelkih in če bi resnično vedeli, da vojne-ne za svoje svobodo, a ne za interese tuje države, tedaj bi val v veseljem žrtvovali svoje najdražje — življenje."

In ista vprašanja, isti dvomi do se porodili tudi med nami prostovoljci.

Zakaj nočejo poslušati naših prostovoljcev, ki gotovo boljše poznajo svoje ljudi in svoje razmere kot oni in bi reformirali korpus tako, da bi se v njem v resnici vsak počutil kot svobodnega in enako vrednega državljanca, ne pa kot navaden najemnik?

Slovenci so bili prvi, ki so pretresavali načine pripravljavanja napak. K sreči jim je ruska revolucija odvzela jezik, in Slovenci ter Hrvati, ki so imeli naj več varoka za nezadovoljstvo, so stopili pred voditelje "Srbskega korpusa" in zahtevali korenitih izprememb v blagor ideje in nje zastopajočega korpusa.

Odgovor komandanta gen. Živkovića je znan. Zadržanje korpusa napram zahtevajočim je tudi vsem znano. Podle insinacije g. Jambrička, češ da so izstopivši oficirji špijoni, agentje itd. se bodo razpravljale v domovini!

Smejna pa je trditve Jambrička, "da smo v Avstriji molčali, ker so nad nami vladali Nemci, a tukaj v korpusu kričimo, ko so naši komandanti bratje Srbi iz kraljestva." Ali ni molčanje znak nesvobode, gospod zohar? In vi hočete isto nadaljevati v korpusu. Ali bi bili v Avstriji oficir, ako ne bi molčali? Morebiti celo veste, da je mnogo disidentev, kakor naš nazivlje, trpelo radi svojega prepričanja po avstrijskih zaporih!

Že v hrvatskem članku so navedeni vzroki nezadovoljstva z višjim komandnem sestavom. Dva glavna vzroka takih razmer sta postopanje oficirjev poslanih iz oloka Krfa v Rusijo in to sta brezidejnost in vojaška brutalna surovost!

Pod brezidejnost ali točnjeje pod pomanjkanjem zastopanja ali celo samo razumevanja naše ideje so posebne trpeli Slovenci, kajti pomajanje Slovencev je bilo za srbske oficirje poslanih iz Krfa prava lpanaka vax. Kolikokrat smo morali slišati prezerljive in smešne opazke o našem narodu, kolikokrat so nas zamenjali s Slovaki in drugimi a da bi vedeli za naše meje tega niti od najboljših nial mogel zahtevati. Zato so tudi takoj v začetku, ko so prevzeli poveljništvo, zabrandili vsako politiziranje, ali boljše o bodočem ustroju skupne države. Ker so nas oni smatrali za koristolovce, ki smo samo radi lepšega življenja stopili na to pot — kakor izdaja gen. Živkovič svojo tajno misel v svojem pismu, je tudi razumljivo, zakaj nas niso nikdar spoštovali, nas celo sovražili, a v vsakem njihovem koraku so nam pokazali podlo omalovaženje.

Za prostovoljce je bilo tako obnašanje častnikov in "Pijemonta" grozen udarec, ker so s iskrenim navdušenjem in zupanjem prostovoljno sprejeli svoje učitelje iz Srbije. In kak strah se je polastil naših vojaških vodij, ko se je svedelo da gremo a krvjo potrditi naše zahteve. Kar se je med njimi preje govorilo tajno je sedaj izbruhnilo s elegantno silo v resnih njihovih govorih in listih. Ne Dobruša bi jih morala mnogo naučiti in upati so pričeli celo prostovoljci, da se bo premenilo obnašanje njihovih komendantov. In kako so si oni razlagali naše hrbrosti! Naj samo navedem karakteristični odgovor povprečnega njihovega častnika: "Vi ste se morali boriti, ker ste videli, da vas Bolgari nočejo jemati v ujetništvo."

Razkol je postajal vedno večji in bi se morda jako tragično končal, najmanj s prognostvom mnogih oficirjev-prostovoljcev v Sibirijo, ako ne bi ruska revolucija dala vsem potlačenim krepke opore!

Nezadovoljstvo je narajalo v vrhunca rada formiranja "divizije in nabiranje potrebnih vojakov med vjetniki, ki prostovoljno na nikak način niso hoteli služiti kralju Petru. Mi bi o praviličito to postopanje, ako bi se poslušalo naše ljudi pridobiti potom prosvetne agitacije za idejo. A srbski junaki so se posluževali istih sredstev kakor v Macedoniji in Albaniji in mesto dobrih vojakov so dosegli ravno nasprotno: Upirli so se celo prostovoljci in zahtevali preklicave o obajevih, tatvarnih, paliskah itd.

Že preje smo na kratko omenili vzroke občutnosti Slovencev vo-

jakov v korpusu. Z lepo besedo, pametnim organiziranjem in vpoštevanjem njihove narave bi se lahko marsikaterega pridobilo, toda s pretepanjem in ubijanjem so dosegli ravno nasprotno: Ker so "silovoljci!" trpeli ravno tako kot avstrijski vojaki, se je med njimi razširil avstrijski patrijotizem in valed tega obstoji velika nevarnost, da bodo ravno ti ljudje ko se povrnejo v domovino največji sovražniki Srbov in tudi Rusov, ker so se pod njihovim pokroviteljstvom vršili ti zločini!

No svobodna Rusija se je takoj odvrnila od nasilja in naši izmučeni ljudje so našli toplega zaščitnika v ruski demokraciji.

Vprašati se moramo, kakšno stališče zavzema srbska kraljevska vlada in Jugoslovanski odbor v Londonu k postopanju komande v korpusu in članov zgoraj imenovanega odbora, pod čigar firmo se je izgubilo toliko vojakov in se jih obmetovalo z najgusanejšimi psokami. Srbska kr. vlada je malo verovala v močnost krepke organizacije, zato se je ob tej priliki hotela izmesti najnevarnejših zastopnikov vojaškega tiranstva in morda tudi popolnoma nezmožnih ljudi ter jih poslala v Rusijo k srbskemu korpusu.

Nočemo obsojati vladnih krogov kraljevine in izjaviti posledic k Jugoslovanskemu odboru v Londonu radi zadržanja njihovih članov v Rusiji, toda kličemo jim v svarilo: "Caveant consules, ne quid detrimenti res publicae capiat — pazite, da ne trpi ideja radi vašega molčečega sankcioniranja zločinov!"

Naše žalostne izkušnje nam ni so vzele odločne volje še v nadalje vse žrtvovati za svobodo naroda in skupaj z izstopivšimi brati Srbi in Hrvati smo organizirali področju junake in svobodne ruske vojake. Revolucionarni Jugoslovanski Odred, ki naj zmogovito ponese zastavo velike mi ali osvobodjenja na naša rodna tla.

S. L.

DELAVCEM SE NI TREBA PODVREČI OPERACIJI.

Madison, Wis. — Državna industrijalna komisija je razsodila, da se delavcu ni treba podvreči nevarni operaciji radi tega, da dobi odškodnino po odškodninskem zakonu, veljavnem v državi Wisconsin.

J. A. Baker, delavec pri Superior Box kompaniji je ponesrečil in je prejel odškodnino. Kompanija trdi, če se delavec podvrije operaciji, da ozdravi in da je nadaljno plačevanje odškodnine potem nespretno.

Zdravniki se niso zedinili, kakšen bo uspeh operacije in komisija je zavrgla priziv kompanije.

KAJZERJEV PRIJATELJ IN TERNIRAN.

Cleveland, O. — Aretiran je bil William Werner, bivši narednik v nemški armadi, ker je krail odredbo za prepovedane pasove. Werner je civilni inženir in pri njem so našli važne informacije o ameriških letalih, ki jih je mislil najbrž vtihotapiti v Nemčijo.

Dalje so našli 27 vzorcev od letal in razne načrte. Internirali ga bodo, dokler traja vojna.

VOJNIKI IZVOJEVALI POVIŠANJE MESECE.

St. Louis, Mo. — Razmodnik je spor razsodil v prilog voznikom, zaposlenim pri St. Louis Transfer kompaniji. Vozniki, ki so prej prejimali po \$62 mesečno, dole sedaj po \$18.90 na teden; vozniki, ki so prejimali \$65 in \$68 mesečno, imajo sedaj \$21 na teden.

TISKARJI DOBILI POVIŠANO MESECO.

Dallas, Tex. — Tiskarji in njih pomočniki so dobili povisano tedensko mazo od \$1.50 do \$1.60.

KIDARJI SO DOBILI POVIŠANO MESECO.

Memphis, Tenn. — Razmodnik je pri uravnavi mesečne razsodi prišlo sklerjan. Mesdo so dobili povisano na 3 odstotke in prej imajo sedaj 87½ centov na sve ali 97 za konzervno dele.

Razprave h konvenciji.

Pisec Paul Berger, glavni nadzor
nik S. N. P. J.

Mnogo je točk v sedanjih pravilih, katere se morajo spremeniti oziroma izboljšati, tako da bodo v splošno korist naše organizacije in članstvu. Mesečni prispevki naj ostanejo stari ali celo manjši, ako je to mogoče; to je mnenje tudi večine članstva. Bolniški sklad naj se tako uredi, da se odpravi vse vedne izredne naklade. Kako vse to urediti, gotovo ni igrača preudarek članstva, je vse izvedljivo; celo bolniški sklad se lahko tako uredi, da bomo imeli denar pripravljen, kadar bomo stari, bolni in za delo nezmožni. Moje mnenje je, da se iz sedanjih mesečnih prispevkov plača še društvenega tajnika; naklada v bolniški sklad mora tudi odpasti. Ker grem po vrsti skozi pravila, bom o bolniškem skladu razpravljal pozneje.

Redna konvencija naše jednote naj se vrši vsake 4 leta in sicer meseca avgusta. Na vsakih 12 let prihranimo eno konvencijo; v avgustu je bolj prijazno vreme.

Vaško krajevno društvo od 75 do 200 članov ali članice naj ima pravico do enega delegata, društva z nad 200 članov pa po dva. Dva društva v bližini, ki imata skupaj 75 članov, imata pravico do enega delegata. Gl. tajnik naj razpiše izredni assement \$1.00 na člana v dveh obrokih v mesecu marcu in aprilu za pokritje konvenčnih stroškov. 5. člen: Konvencija, 12. točka se lahko vae izpusti. 14. točka je predragocena, omejiti se mora čas.

6. člen 11. točka: (Urednik in upravnik) Z gospodarskega stališča je priporočljivo, da se spremeni ravno narobe, kakor je sedaj, namreč: Upravnik je odgovoren za vse upravniške posle glavnemu odboru in konvenciji, uredniki pa urejajo list v smislu pravil ter so odgovorni za svoje delo glavnemu odboru. Razlogi: Uredniki kar narede, oziroma pišejo je vse črno na belem v tisočih iztisih. Da bi se pa hodili zagovarjati na konvenciji, zakaj tega in tega dopisa niso priobčili, je pa čas na konvenciji predragocen. Urednik je za čas konvencije bolj potreben pri svojem delu, ako pa ima slučajno kako dobro priporočilo, lahko sporoči po upravniku ali tajniku.

Predstavite si upravnika, ki ima opraviti s 350 zastopniki in stotimi posameznimi člani ali naročniki, nadalje s različnimi tiskarnami, katere oglašajo v listu. Opraviti ima z denarjem vsak dan, reševati mora različne pritožbe od članov in naročnikov, sitnosti in skrbi s poslovnimi oblastmi in tiskarno itd. Upravnik je tista oseba, ki je potrebna na konvenciji, da podaja poročila, pojasnila in priporočila delegatom, kar je v stiku s listom. Ako mi kdo cenjenih članov dokaže, da je neopravičeno, da bi bil upravnik glavni odbornik, naj blagovoli navesti razloge zato.

6. člen. Razredi: Član, star nad 35 let, se ne mora zavarovati za \$3.00 dnevne bolniške podpore. Članice se ne morejo zavarovati za \$3.00 dnevne bolniške podpore. Razlogov zato ni potrebno navajati.

7. člen. Pristopnina in assement. 3e v poslovninski sklad, 3e v upravni sklad, od katerega sklada si društveni tajnik obdrži pri mesečnem poročilu 5e od člana za njegovo plačilo, 1e v sklad izrednih podpor, 5e v tiskovni sklad (tednik). Nadalje 20e za dnevnik, kateri ga šal ineti. Pojasnila k dnevniku: Član jednote, kdor noče plačati dnevnika z assementom, pa želi vseeo list, velja zanj cena, ki je določena za nedelane, ter je kot zastopnik opravičen do določene provizije, medtem ako plača dnevnik z assementom, ne prejme nobene provizije. Na mesečnem poročilu se na koncu zaznamuje na primer: 100 članov po 5e v tiskovni sklad znaša \$ 5.00 50 članov po 20e za dnevnik znaša 10.00

Skupaj za upravnika \$15.00 Imena izobčenih in odstavljenih članov, ki so prenehali plačevati za dnevnik, naj društveni tajnik poroča upravniku na posebni polji. Ako se uvede ta ali podobni sistem, sem prepričan, da se bo številu naročnikov povečalo, kakor

se bo tudi prihranil marsikateri korak in prigrvanje od strani društvenega tajnika, upravništva ali bo pa prihranilo delo s pisanjem pobotnic in tirjanjem zastalnih naročil, poleg tega pa še denar, ki se troši za poštne karte in znamke. Vse to nam fino dokazuje, da je tednik, kateri se sedaj plačuje z assementom.

15. člen, 13. točka. Član, ki zviša posmrtnino, naj se vzame zanj srednjo starost med vstopom v društvo in zvišanjem posmrtnine ako ni to proti državnim postavam). Član, prekorači 35 leto starosti, ne more zvišati bolniške podpore.

Jednota obstoji že 14 let, toda denarja v bolniškem skladu ni še prav nobenega "za deževne dni", vadelega je potrebno, da se da od vsakega člana, enkrat v letu enomesečni bolniški assement v bolniški rezervni sklad, za sta stara leta. Da pa ne bo nadležno še vedno primanjkljaj v bolniškem skladu, je potrebna vpeljati sistem, da bolnik za prvih 5 dni sploh ne prejme nobene podpore; s tem smo rešeni primanjkljaja in naklade. Marsikdo se s tem ne bo strinjal, toda prej ali slej bomo morali vpeljati ta sistem. Še manj se bo članstvo strinjalo z naslednjim: Dostikrat rabimo besede, da jednota pomaga in skrbi za svoje člane, kadar so v stiski in nesreči. Resnica je sledeča: Kadar je član v majhni stiski, jednota dobro pomaga; kadar je član v veliki stiski, jednota malo pomaga. Da ne bo nastal nesporazum, želim razložiti podrobneje. Veliko številu bolnih traja med našim članstvom do tri tedne. Recimo, da se poškoduje v jami ali tovarni. Zdravnika ima brezplačno na razpolago, tudi dobi pol dnevnice od družbe oziroma od zavarovalne kompanije, ponavadi dobi še eno "pay-day", tudi ima več ali manj kredita pri tistih, kjer je na hrani, oženjen pa pri trgovcu. Jednota mu plača \$1, 2, ali \$3 na dan. Za časa njegove kratke bolezni je precej preskrbljen, torej ni dosti ali nič na izgubi. Tako je z "bolševikom" ali večinskim. Za "manjševiko" jednota ne skrbi dovolj, to so tisti nesrečneži, kateri se pri svojem mokrem, nezdravem, umazanem in nevarnem delu nakopijejo proletarske bolezni, sicer, kakor tudi druge neštete dolgotrajne bolezni. Član zbol in je oclan pet, sedem ali devet mesecev. Ker je imel eventuelne prihranke in ker dobi od jednote po \$1, 2 ali 3 na dan, je šel k najdražjemu zdravniku, podal se je mogoče v bolnišnico, najel je morado posebno strežnico, vse je pripravljen žrtvovati, samo da zopet ozdravi. Čas mine toda bolezen še vedno traja; potrkil je svoje prihranke, potekla je vsa podpora, hlinik ali trgovec mu ne da več na upanje. Zdravnik ga priporoča drugim boljšim zdravnikom zato, da se ga odkrija, kompanija tudi ne plača nič za bolezen, navezan je samo še na jednoto, katara mu pa več ne more dati, kakor polovično podporo, katara absolutno ne zadostuje za take bolnike. Pošteno bi bilo, da bi se za kratke bolezni plačala polovična podpora, vsaj za prvi mesec, za daljše bolezni pa vsa podpora. Ako se to upelje, odpade priporočilo, da se za prvih 5 dni ne plača. Ako eno članstvo misli, da je stvar pretrana, se lahko upelje še drugo. Vaak član je deležen eno gotovo svoto podpore pa naj bo bolan za eno ali drugo boleznijo ali poškodbo. Svota bi se uređila po starosti vstopa v jednoto: čim mlajši je pristopil, tem večje svote je deležen. Naravno je, da bi se člani za majhno poškodbo ali bolezen ne javili bolnim, ker bi hranili omenjeno svoto za resno ali dolgotrajno bolezen.

Kakor je bila sreča za članstvo, da se je vpeljala starostna plačila na lestvica, ravnotako bo pravi blagoslov za člana, da se bolniški sklad uredi tako, da bomo dobili svojo podporo, kadar jo bomo v resni ali pričakovali. Ker je polno v bolniškem skladu nezogiben, je pošteno in pravilno za misle in stare člane, da še prihodnja konvencija nekaj prostovoljno ukrene v tem oziru.

Enakopravnosti pri jednoti sploh še nikdar ni bilo, kajti članice so deležne "nagrade". Še bolj se je enakopravnost razvila leta 1914, ko se je vpeljala starostna lestvica. To sem navedel zato, ker moje priporočilo je, da se članice lahko zavarujejo tudi za

samo smrtnino. Razlogi in protirazlogi so različni.

Splošna pravila. 13. člen, prva točka. Član, kateri ne plača assementa do 25. v mesecu se suspendira takoj drugi dan, to je 26. in suspendacija naj traja do 25. prihodnjega meseca. Kdor je v mesečnem poročilu zaznamovan kot suspendiran, ni za prihodnji mesec deležen bolniške podpore. Ako član v tem času zbol ali da je pobit, društveni tajnik ne sprejme začasnega assementa od bolnika.

Ker je Slovenska narodna podpora jednota napredovala v vseh ozirih, in ker so poleg tajnika upošljeni pri tajniku še trije pomočniki, priporočam, da naj bo prihodnji predsednik vpoučen stalno v uradu. Obenem lahko glavni predsednik zastopa jednoto na sodiških in sploh kjer nanese potreba. Glavni predsednik in glavni tajnik naj si sporazumno razdelita delo; na primer, predsednik prevzame bolniško podporo in otroški oddelek. Poleg tega bi vodil vse seje glavnega odbora, seznanil se bi s vsemi podrobnostmi pri jednoti in dnevniku.

Končno še želim, da se prihodnja konvencija oziroma delegati izrečejo soglasno za združitve slovenskih podpornih jednot in zves po nasvetu bratu Frank Taucharja.

HENRY JE OBLJUBIL, DA SE BOLJ POSVETI V METODE VELEMESARJEV.

Washington, D. C. — Francis J. Henry, pravni svetovalec zvezne obrtne komisije, ni zadovoljen z razsodbo zveznega okrožnega prizivnega sodišča v zadevi Veederjevih dokumentov, ki se nanašajo na velemesarske metode. Odpotoval je v Chicago in pred odhodom je obljubil, da odkrije še druge zanimivosti pri zasliševanju velemesarjev, ki bodo odkrile še bolj jasno njih metode.

"Seveda sem razočaran vlad odloka," je rekel mr. Henry. "Ne razumem, kako je mogoče po takih odlokih še natančneje določiti detaje, kot jih zahtevamo."

Mr. Henry pravi, da mu bo nemogoče dobiti preje dokumente, dokler kongres ne sprejme tozadevnega zakona, ki ga je priporočila zvezna obrtna komisija. Če se to zgodi, bo vseno zanj težko priti do dokumentov.

"Ne mislim, da mr. Veeder obdrži papirje dolgo časa, ko jih zopet dobi," je značilno pripomnil mr. Henry.

Mr. Henry je nadalje izjavil, da vlada ni detajlirala papirjev tako na drobno, ko je odredila hišno preiskavo pri I. W. W. ali kje druge, kot je to storila obrtna komisija, ko je prosila, da uvede preiskavo v Veederjevi hranilni shrambi.

KROGLA JE ZADELA MIRNEGA PASANTA MESTO BANDITA.

Chicago, Ill. — Osem policajev in detektivov se je spoprijelo s šestimi avtobanditi. Izmenjanih je bilo do petdeset strel in zadet je bil 25-letni Samuel Reich, oče dvoje malih otrok.

Reich in Oppenheimer, ki sta nastavljena v Lambsovi kavarni, sta se vračala domov. Detektivji so njima zaklicali: "Stoj!" Oppenheimer je ubogal, Reich je pa zbežal, ker je mislil, da ima opraviti z banditi. Tekel je komaj sto čevljev daleč, ko se je za njim vsula toča krogel. Reich se je opotekel in padel, zadet je bil v hrbet.

Malo pred tem dogodkom se je vršila praska med avtobanditi in policijo. Bandite so za zanašili, ko so nakladali čevlje iz Samuel M. Priessove prodajalne. Policaji so mislili, da sta Reich in Oppenheimer bandita.

ORGANIZIRANO DELAVSTVO PROTI PROHIBICIJI.

Cheyenne, Wyo. — Zastopniki strokovno organiziranega delavstva so se izrekli proti državni probiciji v Wyomingu.

DETE PADLO V VRELO VODO

Kevanee, Ill. — Triletni Robert, sin Ernest Croyja, je padel v škarf vrele vode. Nekaj ur kasneje je izdihnil v strašnih mukah.

SPOMLADANSKI IZPAHKI

so običajno v zvezi z bolečinami, pekočimi in erbecimi občutki na koži, ki uplivaajo zelo neprijetno na bolnika. Včasih se teh izpahkov kar prenašati ne more. Kar pri tem žalijo, je, da bi vam kmalu odleglo. Vzemite v takih slučajih tako uspešno mazilo. Mi vemo, da la skušate, da je

Severa's Skin Ointment

(Severovo Mazilo za kožne bolezni) izvrstno zdravilo pri takih izpahkih na koži, kar vam hladi kožo in manjša srbenje. Izvrstno mazilo zoper lišaje, kraste, garje, spahke, fusine in razne druge bolezni na koži. Cena 80c. Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Očeta Mollingerja čislajo

in na tisoče ljudi se je oprileto na naravno zdravstveno navado. Vsebinska tega slovitga čaja je vzeta iz starih časov.

Naravna pota se ne dajo zboljati s človeško sposobnostjo.

Očeta Mollingerjevo slovitno zdravilo so izposnili bolniki, ko je bil še on mlajonar po zapadni Pennsylvaniji. Štem, da je odpravil mnogo bolnikov v povodnilo njegovo slavo. V času njegovega življenja, nad 10,000 bolnikov je iskalo njegovo pomoč. On je napisal nad 80,000 zdravniških receptov. Njegovo SLOVITNO ZELIŠČNO ČAJ je bilo eno izmed njegovih najboljših zdravil. To zdravilo vsebuje vankovrste zdravilne snovi MATERIE narave v različnih zeliščih, rastlinah, koroninah, itd. Za želodce, jetra, obisti, trganje, zaprtost, slabo prebavo, glavobol, je skoro najboljšo zdravilo. To zdravilo izboljša vse strupene pline iz života in zabranjuje hudelel prihod v človeški sistem. En dolar vredni zavoj zadostuje za pet mesecev. Plašite se danes in prihodnje dni v gotovini, znakah ali Money Order.

Pošljite 10 centov več ako želite poslati zavarovani. Če pa želite plačati se le po izprejmu, lahko tudi naročite na pošto povozje (C.O.D.).

MOLLINGER MEDICINE CO.,
24 Mollinger Building
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

DR. JOS. V. GRAHEK

odini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otročje, ženske in možke bolezni. Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V zalogi imam vse za vsakdanje potrebe ni po smerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Kermnia, Pa.

Vabilo na veselico

katero prireda delničarji Slovenskega Doma dne 23. marca v dvorani Slovenskega Doma v Girardu, Ohio.

Veselica se priredi v namen za nakup HRANILNIH in VARČEVALNIH znamk.

Rojaki in rojakinje iz mesta in bližnje okolice pridite vsi, da pokažemo da smo pripravljeni nekaj žrtvovati za Združene drine "Strica Sama". Vstopnina je 25c. Dame so vstopnine proste.

Začetek točno ob 6 uri zvečer. Za dobro in točno postrežbo bode skrbel veselilni odbor. Ta dan vsi na veselico v Slovenski Dom, klice ODBOR.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Iskorp. 17. junija 1907 v 4th. Illinois.

GLAVNI STAN: 887-88 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODBOR:

Prezident: John Vogrid, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 88, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: John Kuhelj, 9409 Irving Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cheno, Ill.
Zapisnikar: John Malek, 4008 W. 1st St., Chicago, Ill.

NADEBNJI ODBOR:

John Ambrosio, 381 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. R. Taucher, 674 Alamy Ave., Rockspings, Wyo.

POROČNI ODBOR:

Anton Hraat, Gen. Del., Canonsburg, Pa.
John Radiak, box 428, Smithton, Pa.
Nudolf Pleterski, 438 box, Bridgerville, Pa.
Jakob Miklavšič, L. Box 2, Willock, Pa.
M. Petrovich, 14815 Hale Ave., Collinwood, O.

UREDNIK "PROSVETE":

John Zverstnik.

VARNOSTI ODBORNIK:

F. J. Kern, M. D., 2009 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE SADRŽJE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošljajo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošljajo na naslov:

JOHN AMBROSIO, Box 341, Canonsburg, Pa.

SADRŽJE PREPISELJIV VARNOSTI, ki sta jih redili prva in druga izstava, se pošljajo na naslov:

ANTON HRAAT, Gen. Deliv., Canonsburg, Pa.

VSI DOPISI, razprave, članki, znamenja itd. na "Prosveto" se pošljajo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETE", 887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglaš., se pošljajo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korrespondenci s tajništvo S. N. P. J., upravljalstvo in upravljalstvo "Prosveto" ne rabite imen urednikov, marveč napisite naslov, ki je ta naslov, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretje četrtke v mesecu. Začetek ob 8 uri popoldne.

RAD BI IZVEDEL

za svojega prijatelja Louis Hribarja, doma iz vasi Leše, okraj Litija, Kranjsko. V Združenih državah se nahaja že nad štiri leta. Slišal sem, da je nekje v državi Colorado. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, za kar mu bom zelo hvaležen; če bo pa sam čital ta oglaš., naj se prijavi. Poročati mu imam zelo važne stvari. Frank Hribar, R. R. 3, Box 104, Columbia, Kans.

KADA BI IZVEDELA

kje se nahaja Jakob Matek. Na hrani imam njegovega otroka in vlad tega bi rada vedela za njegovo naslov. Cenjeni rojaki in rojakinje, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, izplačala mu bom \$10.00 nagrade. Lahko se pa tudi sam zglaš. Moj naslov je: Frances Kukovič, 1554 Sobiesky St., La Salle, Ill.

POZOR ROJAKI

v ruskem in italijanskem ujetništvu!

Rada bi izvedela za brate Martin, Franc in Andrej Florjane, doma iz Polzele pri Celju na Štajerskem. Če je komu kaj znanega o njih, ga uljudno prosim, da mi to naznani, za kar mu bom zelo hvaležna. Če bi bratje slučajno sami to čitali, naj se mi prijavi na naslov: Anna Serdoner, R. R. 1, Box 80, Weleetka, Oklahoma, U. S. A.

RAD BI IZVEDEL

za rojaka Franka Matkovič. Pred dvema leti je bil v East Helenu, Mont., in pred nekako petimi meseci je bil na Bingham Canyon, Utah. Od tedaj pa nisem nič slišal od njega. Če kdo izmed čitalcev ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali pa če bo sam čital ta oglaš., naj se mi prijavi na naslov: Frank Novak, P. O. Box 23, East Helena, Mont.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

636 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Vse bolniki, ki se zdravijo po našem odličnem zdravilu, so zadovoljni in hitro ozdravijo. Če pa želite plačati se le po izprejmu, lahko tudi naročite na pošto povozje (C.O.D.).

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 543 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

PROF. DR. MULLIN

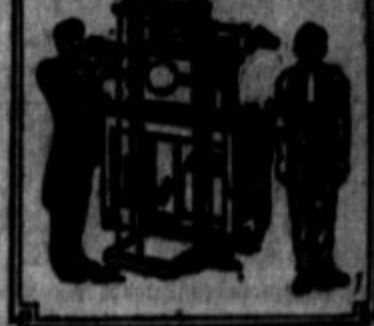
ZDRAVNIK — SPECIALIST

KA SLOVENEC

411—4th Avenue

(NA SPROTI POŠTE)

PITTSBURGH, PA.

ELEKTRIČNA PREGLEDNA

5 X 8 INČI.

Stari in sklenjeni zdravnik, s 28 letno prakso. Zdravi uspešno in hitro vse bolnike, pljučne, želodčne, obisti, trganje, nervoznost, krčne bolezni, kakor tudi druge bolniške težave. Odravi vsake bolezni katero prevzame v svojo oskrbo. Uporablja najboljša evropska, ameriška in ostalih delov sveta zdravila. Niska cena. Navesti brezplačno. Točen pregled popolnoma jamčen. Pri meni se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 5. zvečer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldan.

NORTH SIDE STATE BANK

ROCK SPRINGS, WYO.

IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00

Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI

Mi pošljite katero koli prijateljsko v pismo katerikoli vaši osebi brez plačila.

Plačujemo 4 odstotna obresti na vaše vloge.

MOČNA, KONSERVATIVNA, NAJHITREJA INSTITUCIJA.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (Februarja 24-18) poleg valnega imena in naslova pomeni, da vam je s tem davcom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Priprave za konvencijo.

Zadnje splošno glasovanje je odločilo, da se vrši letos konvencija Slovenske narodne podporne jednote. Prvi odzivi na drugi predlog za preložitve konvencije dokazujejo, da ni našel simpatij med članstvom, vendar česar ni upanja, da spremeni odlok zadnjega glasovanja.

Konvencija se bo torej vršila po starih pravilih in članstvo stori najboljšo, ako se z vso energijo pripravlja za zborovanje. Po sklepu letne seje je odprta javna debata v "Prosveti" o stvareh, ki se tičejo konvencije, od 1. marca do 31. avgusta t. l. Brate in sestre, ki hočejo razpravljati v listu h konvenciji, prosimo, naj pišejo kolikor mogoče kratko pa stvarno, da ne bo uredništvo v škripcih za prostor.

Več iniciativnih predlogov in sorodne razprave posameznih članov so pokazale, da članstvo stremi po mnogih in radikalnih izprehembah v jednoti. Prihodnja konvencija se bo naravno bavila z vsemi predlaganimi izprehembami in zdaj je čas, da članstvo razpravlja na društvenih sejah in v glasilu, kaj je praktično in kaj ni za obstoj in napredek naše velike organizacije. V ustavi in pravilih je marsikaj zastarelega in preživelega, kar ne odgovarja več današnjim razmeram in potrebam; nov čas zahteva nove reforme. V zadnjih treh letih so se pojavila nešteta komplicirana vprašanja, ki čakajo rešitve.

O vsem tem se je treba pogovoriti stvarno in izčistiti pojme, tako da bo delegatom jasno pred očmi, kaj imajo storiti, ko se snidejo v Springfieldu. Časa nimamo nič preveč. Teh par mesecev bo hitro minilo in konvencija nas lahko zaloti nepripravljene, ako ji že zdaj ne posvetimo vse pozornosti.

Na delo torej! Skrbimo, da bo prihodnja konvencija največje slovenske podporne organizacije mejnik še večjega napredka v bodočnosti Slovenske narodne podporne jednote.

Pravočasna Wilsonova beseda.

Predsednik Wilson je poslal ruskemu sovjetu kratko noto, v kateri izraža gorke simpatije napram ruskemu ljudstvu in imenu ameriškega ljudstva. Nota se lahko smatra za indirektno priznanje delavsko-vojaškega sveta kot edinega predstavnika ruske demokracije in kar je glavno, Wilson odločno pravi, da se bo Amerika pri vsaki priložnosti potegnila in borila za popolno suvereniteto in neodvisnost ruske republike proti vsaki agresivnosti sovražne avtokratične sile.

Wilson je s to kratko noto potrdil vesti, ki so krožile zadnji teden, da namreč stoji z Rusijo in njeno sedanjo vlado proti invaziji na vzhodu od strani Japonske, kakor je proti invaziji od strani Nemčije na zapadu. Wilson naravnost pozivlja ruski sovjet, da zavrne infamno mirovno pogodbo in brani z orožjem sadove in čast revolucije.

Wilson je prvi in edini državnik, ki je že vdrug izrekel iskrene simpatije ruskemu narodu odkar so bolševiki na krmilu kljub temu, da evropski zavezniki še danes prezirajo Rusijo; najznačilnejše pa je, da se je Wilson krepko potegnil za ruske revolucionarje v sedanjem kritičnem času, ko jim hoče kajzer natovoriti sramotni mir, a z druge strani jim grozi japonski imperializem.

Moška je Wilsonova beseda in ni ga človeka v širni Ameriki, kateri je za demokracijo, da ne bi podpisal njegove kratke, toda jedernate note ruskemu sovjetu. Obenem ga ni človeka, čigar srce bije za demokratično svobodo vseh narodov, ki ne bi želel, da se ruski proletarijat odzove želji našega predsednika in na današnjem kongresu v Moskvi priseže junaški boj največjim tiranom na svetu, kajzeraki Nemčiji, ki hoče zadaviti socialno revolucijo v Rusiji.

Kontest.

Bratje in sestre, ki tekmujejo za pridobitev tisoč novih naročnikov našemu dnevniku, se gotovo zavedajo, da je brez malega samo še dva tedna časa, predno je kontest zaključen.

Večina kontestantov izvrstno rešuje svojo nalogo in tem sploh ne velja naša beseda. Opozoriti želimo le tiste, ki so se morda na vzlet črnega pesimizma in obupavanja, da bi kdaj dosegli prvo bojno črto.

Pravi bojevniki upa in deluje za zmago tudi zadnji dan bitke — in dostikrat je zmaga odvisna od zadnjega trenutka. Pravi bojevniki ni pesimist. Dober bojevniki nikdar ne reče: "Oh, what's the use, bodo že drugi naredili in dobi bitko brez mene."

Naprej brez ozira na vse težave, ovire in — latna pot! Dva tedna je še časa in v tej kratki dobi marsikdo lahko izvojuje presenetljivo lep uspeh, samo če se potruditi.

Naprej za tisoč novih naročnikov!

Poročilo tajnika lokalne organizacije S. R. Z. v Chicagi.

Dne 7. marca se je vršila četrta redna seja čikaške lokalne organizacije S. R. Z.

Društvo Gorenjec, št. 104, S. S. P. Z. je priglasiло svoj pristop v lokalno organizacijo in postalo svoje zastopnike na to zborovanje.

Sklenilo se je podvzeti kar najagilnejšo agitacijo za udeležbo shoda, ki ga priredi lokalna organizacija v nedeljo 24. marca ob 2. popoldne v dvorani Hoerbers, 2135 Blue Island Ave.

Predpriprave za veselico z igro, ki jo priredi lokalna organizacija v nedeljo, dne 19. maja v dvorani Sokol Jonas v Cicero, Ill., se vrše.

Nadalje so sklenili zastopniki, da se mora pričeti z živahnejšo agitacijo za pridobivanje stalne prispevalnosti članov. Prvi odziv te agitacije je bil pri društvu Slavija št. 1, SNPJ, kjer se je priglasiло 14 članov za stalne prispevalce.

Mrs. Mary Udovich je poslala nabiralno polo a svoto \$12.06 prostovoljnih prispevkov.

Na resolucijo, ki je bila sprejeta ob priliki koncerta in veselice lokalne organizacije dne 27. januarja in potem poslana na razna odgovorna mesta, smo dobili doselej sledeča dva odgovora:

UNITED STATES SENATE, Committee on Expenditures in the Department of State.

February 5, 1918.

Mr. Charles Vesel, Chairman, Mr. Frank Zaitz, Sec'y of S. R. Z. Chicago, Ill.

Gentlemen:

I am very much obliged to you for your communication of recent date, and I assure you that the views of your Organization will have my most earnest consideration.

Very respectfully,
Jas. Hamilton Lewis.

V gornjem pismu je naš senator senator Lewis ponovno zagotovil, kakor že prej večkrat, da bo uvaževal nazore in cilje Slovenskega republičanskega združenja.

Drugi odgovor se glasi:

DEPARTMENT OF JUSTICE, Washington, D. C.

Frank Zaitz, Esq., Sec'y of Local Org. S. R. Z. Chicago, Ill.

Sir:—The department is in receipt of a copy of the resolution adopted by the Slovenian Republican Alliance at a mass meeting held at Pulaški Hall on January 27, 1918, and thanks you for transmitting the same.

Respectfully,

For the Attorney General,
Charles Warren,
Assistant Attorney General.

S tem pismom nam justnični departament naznanja, da je prejel resolucijo in se zahvaljuje za pošiljatev.

Lokalna organizacija S. R. Z. v Chicagi se je v štirih mesecih obetanka dobro utrdila. Toda na

agitatoričnem polju imamo še veliko dela. Agitatorično delo sploh ni nikdar končano; napeti moramo vse naše moči, da seznanimo široko slovensko in ostalo jugoslovansko maso z našimi idejami in cilji Slovenskega republičanskega združenja. Naša organizacija predstavlja borbo ljudske mase za demokratično in republičansko načela med Jugoslovani; borba za svobodo ne pozna počitka; tudi mi ga ne smemo poznati. Vstrajati moramo v boju toliko časa, da dosežemo svoje zahteve.

Moč borbe za osvoboditev našega naroda mora biti poosobljena v nas samih in s pomočjo pristave svetovne demokracije jo bomo dosegli. Če je ne bomo dosegli jutri ali pojutrajšnjem, zato se ne smemo obupati in vreči naše orožje stran. Želja po svobodi je nepremagljiva. Vsaka borba pa zahteva dela in žrtve. In ravno na tem polju moramo storiti mnogo več, kot smo dosedaj storili. Slovensko republičansko združenje ima velike stroške. Brez gnutih sredstev je nam onemogočeno vsako uspešno delo. To ve lahko vsakdo, ki se nahaja v naših vrstah. Našo organizacijo čakajo velike naloge. Za izpolnitev teh nalog pa potrebujemo finančnih sredstev. Vsako besedičenje in demagogija se mora v tem oziru usmakniti resnemu delu.

Organizacija Češkega narodnega združenja, ki deluje za osvoboditev Češke, ima danes na razpolago v svojem fondu četrt milijona dolarjev za svojo propagando. Svoje zastopnike ima po raznih krajih Amerike in Evrope. Izdaja različne liste in druge publikacije. Prireja raznovrstna zborovanja in druge prireditve, bazarje itd., da zbira sredstva za svoje delo. Slovenci se na moremo primerjati s Čehi, toda da bi lahko tudi storili nekoliko več, to se pa tudi ne da tajiti. V teh rešnih časih ne smemo gledati sami nase, ampak na skupnost in za skupne cilje. Čas beži in prav nič ne čakaj. Ako ga zamudimo, bo zamudilo. Zbirajte sredstva in utrjujte svojo organizacijo. Ameriški Slovenci morajo imeti na vidiku to, da med nami ni mecenov, ki bi podpirali naše delo. Ker je med našim narodom v tej deželi precejšnje ljudi, niso v našem taborn. Nič ne de. Borba za demokracijo je odvisna od proletarijata. Na slovenskem američkem delavstvu stoji in pada Slovensko republičansko združenje. To delavstvo je pokazalo, da razume naše cilje, ki se njihovi cilji. Pridrži se je v masah naša organizacija in v masah deluje zanjo. Zbirajmo sredstva povsod in ob vsaki priliki. Postanimo stalni prispevalci. Nič ne mišimo in plašajmo, če ne bo sredstev, bo naše delo omejeno.

V Chicagi živi več tisoč Slovencev. Naša lokalna organizacija je po številu društev in članstva ena izmed največjih lokalnih organizacij S. R. Z. Toda konstatirati moram, lepo ali nelepo, da s prispevki ne koraka v prednjih vrstah. Dohodki naše organizacije so s ozirom na velikost lokalne organizacije jako majhni. V tem oziru se mora nekaj izpremeniti. Vsakdo bi moral čutili dolžnost prispevati svoto, kolikor že dopuščajo razmere posameznika, v fond S. R. Z. Zastopniki društev, ki sodelujejo v lokalni organizaciji, bodo na društvenih sejah predložili članake karte za stalne prispevalce. Kdor ne more prispevati stalno, naj da kolikor more in kadar more. Vse kar dajo, prispevajte z zavestjo, da nista darovali ničesar, nego le pomagali kot aktivni člani naše organizacije, ki vojuje naše in vaše boje, boje našega in drugih narodov za strmoglavljenje avtokracije in za zmago demokracije. Kadar bo doseženo to, da bo narodi pravico samoodločevanja in temu bo sledila jugoslovanska federativna republika, ki bo postala članica internacionalne zveze demokratičnih narodov.

Udeležite se javnega shoda, ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. marca v dvorani Hoerbers, 2135 Blue Island Ave., kjer se bomo lahko podrobneje pogovorili o našem delovanju in o naših ciljih.

Krabimo te priliko kot veliko manifestacijo čikaških Slovencev za program S. R. Z.

Sporod shoda:

Frank Aleš otvori shod.

Nastop pevskega društva Slo-

govori tajnik lokalne organizacije F. Zajc.

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE

Sedež v Chicagi, Ill.

IZVEŠEVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerše, Martin V. Konda, Ethin Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermene, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravljia, Jacob Muha, K. H. Pogodič, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Šava, Frank Udovich, Andrew Vidrich, Stefan Zabrie, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar, Jos. Fritz, J. Judnič, Jos. Ivanetič.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso priglasiли, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljave je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

Slovenskemu Repub. Združenju so se doalej pridružile sledeče organizacije: Slovenska Narodna Podporna Jednota; zastopnika: Anton J. Terbovec in Matt Petrovič.

Jugoslovanska Katoliška Jednota; zastopnika: Anton Motz in Matt Pogorelec.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza; zastopnika: Frank Bostich in Anton Zlogar.

Slovensko Podporno Društvo sv. Barbare in Slovanska Delavska Podporna Zveza; zastopnika: Andrew Vidrich in Ivan A. Kaker.

Jugoslovanska Podporna Zveza "Sloga"; zastopnika: John Ermene in John Rezel.

Slovenski Delavski Sokol "Chicago";

Slovenska sekcija Modern Woodman v Chicagi; zastopnik: Joseph Steblaj.

Slovenska sekcija Jugoslovanske Socialistične Zveze; zastopnika: Filip Godina in Frank Šava.

Društvo Slovenija Č. S. P. B. J.; zastopnik: Frank Udovich.

Slovensko samostojno mladeniško podporno društvo Danica v Chicagi; zastopnik: Frank Mravljia.

Slovenski Socialistični Klub (samostojen), Slovenski pevski zbor in Slovenska Čitalnica v Milwaukee, Wis.; zastopnik: Leo Zakrajšek.

Zveza "Slovenski Izobraževalni Dom," Franklin, Pa.; zastopnik: Stefan Zabrie.

Slovenski Tamburaški in Pevski Zbor "Lira" v Chicagi; zastopnik: Jacob Muha.

Slov. Knji. Društvo, Dubuque, Ia.; zast.: K. H. Pogodič.

Slovenski pevski zbor "Slovan", Pullman, Ill.; zastopnik: Jos. Fritz.

Slovenska Čitalnica, Ely, Minn.; zastopnik: J. Judnič.

Zveza Slov. Svobodomiselnicev, Chicago, Ill.; zast.: Jos. Ivanetič.

Glasila S. R. Z. so sledeči listi:

Prosveta, zastopnik: Jože Zavertnik; Glas Naroda, zastopnik: Ludvik Benedik; Glas Svobode, zastopnik: Martin V. Konda; Proletarec, zastopnik: Ethin Kristan; Slovenija, zastopnik: Frank Veranič; Čas, zastopnik: Frank Kerše.

Nastop pevskega društva Lira. Govori član centralnega odbora S. R. Z. Frank Kerše.

Govori član centralnega odbora S. R. Z. Jože Zavertnik.

Nastop pevskega društva Šava. Govori Ethin Kristan.

Po končanih govorih se lahko stavi vprašanja.

Pridite na shod pravočasno. — Pričetek ob 2. popoldne.

Pevske točke objavimo, kakor hitro nam jih naznanijo vse tri pevske družbe, ki bodo nastopile na tem shodu.

Tajnik lokalne organizacije.

Koliko stanejo živila v Avstriji.

Curij, Švica. — Dve Američanki, ki sta bivali leto dni na Dunaju, sta pravkar prišli v Curij in pripovedujeta, da se je položaj v Avstriji silno poslabšal zadnje leto. Po njuni izpovedi stane živci na Dunaju, kakor sledi:

Kilogram govedine, ki je stal pred enim letom 7 kron 60 vinarjev, stane sedaj 14 kron 60 vinarjev; cena bravnin in jagretin je narasla na 13 kron kilogram. Teletina in svinjina sploh ni na trgu, a kadar je, stane 15 do 16 kron kilo. Surovo maslo so prodajali pred enim letom po 10 kron kilo, danes stane 20 kron — toda srečen je, kdor ga sploh dobi. Gosa mast, ki se še edina dobi med vsemi maslčobami, stane 30 do 32 kron kilo. Cena mleku je 88 vinarjev liter in se po tej ceni se zelo težko dobi. Čaj je popolnoma izginil s trga in če ga je sploh kje dobiti, stane 40 kron kilo; kava je absolutno prepovedana; čokolada in kakav (koko) se dobi le s pomočjo tihotapstva in stane do 50 kron kilo.

Moke je silno malo — in do prihodnje seve je še osem mesecev. Vlada vsak dan sniža odmere moke in Dunajčanje preklinjajo Mažare, češ, da je na Ogrskem dovolj žita in moke, toda nočejo dati.

Na novo leto je dunajski šupan razglasil, da je prišlo 40.000 kilovinjine iz Srbije in da je bo mesto prodajalo po dve kroni in sedem vinarjev kilo. Ob česti uri

ajutraj je že bilo okrog 10.000 oseb v veliki tržni dvorani in zunaj na trgu, kjer so se tlačali kakor sardine. Bilo je mrzlo, da je vse pokalo in mnogim ljudem so zamrzli prsti in ušesa. Sprva so mesarji dajali vsakemu kupcu po dve kili svinjine, ali ko je množica v dveh urah narasla na več kot 20.000 ljudi na trgu, so naglo znižali odmere na četrt kilograma in ob deseti uri je bilo vse meso razprodano — na tisoče ljudi je pa šlo domov s praznimi rokami. Ljudje so razsajali in klicali in policali so udariti z golimi sabljami po množicah, predno so jih razpršili in prepredili krvave izgrede.

Tako je v bližini Avstriji!

UMORA OBDOLŽEN FARMAR IGRA ULOGO NORCA.

Bedford, Ind. — Oblasti so aretirale 45-letnega nemškega farmarja John Paffenbergerja, ki je iz zasede ustrelil 40-letnega Newton Plumerja, ko se je nahajal blizu svojega doma.

Plumer je popoldne sejal deteljo. Ko ga ni bilo k večerji, so ga ali inkat in našli so ga mrtvega na njivi, na kateri je sejal deteljo.

Obvestili so šerifa, ki je prišel na mesto šaloati s krvnimi psi, ki so takoj pobrali sled. Sledili so naravnost na dom Paffenbergerja, ki je Plumerjev sosed.

Paffenberger je dejal, da ni v zvezi s dogodkom, toda nasprotujoče izpovedi njegove žene so povzročile, da ga je šerif vzel s sabo.

Farmarja ni bilo prijatelja, kajti Paffenberger je zagovarjal kajzerja, Plumer je pa sodil tako o kajzerju kot vsak človek ki sovraši avtokracijo in ljubi svobodo. To je dalo povod prepisu.

Državni pravdnik in šerif nabitata dokaze proti Paffenbergerju, on se vede v zaporu, kot da je sgrabil pamet.

NEVARNI PETROLEJ.

Phillyville, Ind. — 12-letna 6-liva Barnatt je bila petrolej v Redlinu, da zaneti ogenj. Nastala je eksplozija, ki je opalila njo in njeno mater. Dekle je zadobila tako hude opekline, da se je morala prepeljati v bolnišnico.

Trockij vodi vojno stranko.

(Nadaljevanje s prve strani)

bo imel prostost roke v boju proti mirovni pogodbi na moskovskem kongresu. Nemogoče je natančno vedeti, kako stoji stranka. Vseh delegatov je okrog 1500 in po najbolj zanesljivih poročilih, je kongres razdeljen v dve stranki, ki sta približno enako močni. Boj bo torej hud.

Petrograd, 12. marca. — Uradno naznanilo se glasi, da armada organizira močno obrambo na vsi ruski fronti. Bolševiki uataš pravijo, da bo morda potrebna vojna proti Nemčiji in Japoniki za ohranitev revolucije. Finska najbrže postane nemško-rusko bojišče. Sovjeti je sklenil pogodbo s finski bolševiško vlado, ki je naperjena proti nemški pogodbi s finko buržoazno vlado in valed tega je pričakovati silovitih bojov.

Bolševiki voditelji so pričeli uvidevati, da bo Nemčija nadaljevala vojno brez ozira, ako odobre mirovno pogodbo ali ne. Pruski imperialisti so se menda zakleli, da morajo uničiti sadove socialne revolucije, in če Rusija tudi sprejme mir, bo Nemčija kmalu našla pretvezo za novo invazijo. Končno pa je bolševikom nehogoče zadostiti vsem zahtevam Nemčije, posebno kar se tiče njihove propagande, in zato je naposled vseno ali vodijo obrambno vojno zdaj ali pozneje.

Is Finske poročajo, da se nadaljujejo krvavi boji med rdečo in belo gardo.

Lenin in Trockij sta zdaj naproti. Prvi zagovarja mir, drugi da je potrebna "doba odmora" za okrepitev revolucionarnih sil, medtem ko trdi Trockij, da je mir pod pritiskom obojestrane sile neveljaven in da ga ni zakona, ki bi opravičeval obveznost vsiljenih pogojev. Z Leninom in Trockijem so se razcepili tudi bolševiki, ki so zdaj razdeljeni v dva tabora: prvi za mir in drugi za vojno.

Nemški rajstgast kaže rožičke.

Amsterdam, 12. marca. — "Weser Zeitung" v Bremenu poroča, da nameravajo voditelji večinskih strank v nemškem državem zboru dohodno preprečiti vprašanje stare ruske meje, predno odobre mirovno pogodbo z Rusijo. Večinske stranke v rajstgastu so lani sprejele resolucijo proti aneksljam.

Nemške čete še devet milj od Odesa.

Amsterdam, 12. marca. — Iz Hamburga poročajo privatno, da so nemške čete oddaljene komaj še devet milj od Odesa, velikega ruskega pristanišča ob Črnem morju.

Rdeča garda v Pernju.

Washington, 12. marca. — Državni departament je prejel poročilo, da je kakih 400 mož ruske rdeče garde prekorajlo perzijsko mejo in četica se baje pomiče proti Teheranu.

Japonci so že bili v Vladivostoku.

Washington, 12. marca. — Iz trgovskih virov poročajo, da je Japonika že invadirala Sibirijo ne da bi se bila prej posvetovala z Združenimi državami in evropskimi zavezniki. Datum invazije ni naveden, toda znano je, da so se izrekli japonski pomorščaki v Vladivostoku, toda kmalu so se morali vrniti na bojne ladje valed protesta bolševiške garnizije v mestu. Japonci so stopili na suho in igrovom, da morajo čuvati zalogo zaveznikovega streliva, ki se nahaja tamkaj. Rusi so pa dokazali Japoncem, da strelivo ni v nobeni nevarnosti. Japonci so odšli iz pravosmota, ko je še bila nevarnost, da se epopadejo z Rusi.

Washington, 12. marca. — Na poročilo japonske flote "Maini" v Oaki, da je ameriška vlada zahtevala garancija za izpraznitev Sibirije po končani krizi v Rusiji, odgovorjajo visdni uradniki, da ni naša vlada podala nobene take zahteve. V slučaju, da Japonska vde v Sibirijo, tedaj bi se moralo vprašanje izpraznitve rešiti na mirovni konferenci.

Bolševiki se pripravljajo na boj. Petrograd, 12. marca. — Uradna štamkarška agentura javlja, da je pričakovati nadaljevanje obrambne vojne in valed tega je bolševiki vodstvo armade nalogo organizirati defenzivo na vsi fronti.

Dalje javljajo, da je zbor bolševiške stranke zavrgel ime "socialna demokratska" in si nadel ime "komunistična stranka" iz razloga, da se bolševiki ne bodo imenovali tako, kakor se imenujejo nemški socialni demokrati pod vodstvom Filipa Scheidemanna.

VESTI Z BOJIŠČA.

AMERIŠKI VPAD V NEMŠKE ZAKOPE.

(Nadaljevanje s prve strani)

gleške čete vrgle Turke 22 milj nazaj od mesta Hit. Turki se uničujejo skoraj brez vsakega odpora. — V Palestini so čete generala Allenbya prodirle dve do tri milje na fronti trinajst milj severno od Jeruzalema in okupirale kraj Kel Bejondat, Keft-Makel, Telahur in Selvad. Angleži prodirajo proti Nabulu, ki je prva večja postojanka za Jeruzalemom v severni Palestini.

Italijani in Jugoslovani.

Doba tajne diplomacije, ki je sama sebi pripisovala pravico, da ravna s narodi kakor z mrtvim glasom, ugaša. V zgodovini civilizacije prihaja mednarodna politika v jasno luč široke javnosti. Prihodnja mirovna konferenca ne bo več dunajski ali berlinski kongres, kjer so se morali interesi narodov umakniti ambicijam dinastij in blešnim teorijam okostenelih državnih ekvilibristov.

Če pa naj bodo narodi pripravljeni na veliko nalogo, ki jih čaka ob koncu sedanjega tragedije, se mora neizogibno že sedaj odkrito raspravljati o vprašanjih, ki se tičejo sporov ali nesporazumov, in bi lahko postala nevarna, če se ne pripravijo tla za pravično rešitev.

Med temi je tudi vprašanje razmerja med Italijo in Jugoslovani. Oba naroda imata doslej neizpolnjene nacionalne aspiracije, ki se morejo uresničiti le z izpremenitvijo sedanjega političnega zemljevida južne Evrope in oba naroda doseči svoje cilje le s razčlenitvijo Avstro-Ogrske. Ker se pa oba naroda na mnogih točkah geografske dotikata, tako da živita v mnogih krajih pomešano, se ni čuditi, da reklamira eden in drugi del razne kraje zase, valed česar postajajo nasprotja neizogibna.

Da se doseže trajen mir, je nujno potrebna odstranitev vsakega takega antagonizma; čim bližje bodo po končani vojni vse druge razmere idealu, tem teže bo vsak podjarmljeni narod prenašal krivico in tem strastneje bo vlagal vse moči, da se je otrese. Dosedanje izkušnje pa govore dovolj glasno, kako nevaren je tak položaj svetovnemu miru. Kar se tiče vojneploh, je alternativa za bodočnost neodvorna ta: Ali vobče ne bo vojne, ali pa bo svetovna, takoj do izbruhne.

Popolnoma očitno je, da se gospodarski, kulturni in socialni interesi čedalje bolj internacionalizirajo. Dosedne se pa to godi tudi s političnimi interesi. V prvi oči tega so minili časi, ko so se narodi na enem kraju zemeljske obale lahko topli in vzajemno uničevali, dočim se njih antipodji, vsaki pa tudi še njih sosedji niso niti zmenili za tak preprij.

Ze balkanska vojna se je le z največjim trdom lokalizirala in še po sklepu bukareškega miru je bila največja nevarnost, da vzplamti vseevropski požar, ko je jela Avstrija "uvačevati" bolgarski apel. V mnogih ozirih je sedanja vojna res le posledica tistega miru; vojna, ki je bila takrat na obzoru, ni bila preklicana, ampak odložena in sedaj jo imamo.

Prav ta vojna pa kaže, da ni več misliti na lokaliziranje obojestranih konfliktov. V njej vidimo države, ki niso imele same od sebe nobenih vojnih namenov, pa jih je sila razmer pognala na krvavo plečnice. V bodočnosti se bodo gospodarski in politični interesi še bolj spajali in vsiljevali, kakor povzročili kamen, vržen v vojo, vse širše in širše kroge valov, tako zadene vsak konflikt ob daljine in daljne interese.

Navidezne malenkosti dobivajo v teh razmerah lahko velik pomen in zato je v interesu bodočega miru treba skrbeti, da se od strani kolikor mogoče vsi povi-

di konfliktov, ne le med velikimi državami, ampak tudi med majalnimi narodi.

Razume se, da se s tega stališča ne morejo uresničiti vse aspiracije. Toda to se ne more zgoditi sploh na noben način, ker je preveč težnji, ki se križajo in si nasprotujejo. Nobena preureditev se ne more izvršiti tako, da bi bili vsi takoj s njo zadovoljni. Ako ne doseže kajzer svojih imperialističnih vojnih ciljev, ne bo pel hozana nobenemu novemu redu. To seveda ne more biti merodajno, kajti narodi ne morejo igrati vloge očeta in sina, ki sta gnala osla na semenj in nista na noben način mogla ustreči ljudem. Podlaga, na kateri je upati, da bo mir trajen, more biti le pravičnost in demokracija. Dinastijske hrepene po veliki moči; narodi v svobodi se kmalu priprajajo s svobodo drugih narodov.

Za nas je tudi v našem razmerju do Italije pravičnost vodilni motiv. Vse, kar je resnično italijanskega, privoščimo Italiji; nobene pedi prave italijanske zemlje ne zahtevamo zase; prav tako pa tudi ne moremo odnehati od postulatov, da se združijo v skupni federaciji vsi deli, ki so faktično jugoslovanski.

Pri tem je jasno, da bo v mnogih detajlnih vprašanjih neizogiben prijateljski kompromis. Geografska črta, ki bi na čisto delila Jugoslovane od Italijanov, se ne more potegniti. Take razmere so tudi v drugih krajih. Ako na primer dobe Italijani južno Tirolsko, takovani Trentin, ki jim brez vsakega dvoma pripada, dobe s tem tudi nekaj Nemcev, katerih naselbine so pomešane med italijanskimi.

V jugoslovanskih deželah, poglavito v Istri in Dalmaciji, ostane nekaj italijanskega prebivalstva. Nasprotno pa ostanejo rezijski Sloveni na Beneškem in za nas je gotovo, da bodo tudi nadalje politično ločeni od nas, ker leži med našim in njihovim ozemljem Furianja, do katere priznavamo vso pravico Italiji.

To utemeljuje potrebo sporazuma o pravicah narodnih manjšin. Dosed je bilo o teh pravicah malo teoretičnega raspravljanja, a še manj praktičnega priznanja. Ali zatiranje nacionalnih manjšin tudi zelo majhnih, ni le brutalno in toliko naglašani kulturni naše dobe nasprotno, temveč postane tudi lahko politično nevarno. Ne glede na to je nemislno, ker ne daje številnejšemu narodu nobene koristi.

Pri sklepanju miru se bo pokazalo, da bo imelo prav mnogo držav nacionalne manjšine, in če je nacionalno načelo kaj vredno, bo moral vsak narod priznati svojimi manjšinam gotove pravice, ako bo hotel, da bodo njegovi v drugi deželi bivajoči člani uživali enake pravice.

Taka vzajemnost bo potrebna tudi med Italijani in Jugoslovani; to je edina pot, da se prebredejo težave, ki izvirajo iz naravnega položaja in da se ustvari iskreno prijateljstvo med narodi. Ako je v ameriških Zedinjenih državah, kjer se zbirajo pripadniki skoraj vseh narodnosti sveta — pred kratkim jih je bilo le na nekem chicaskem banketu 38 zastopanih — mogoče, da si uatnavljajo svoje čole, da goje svojo umetnost, da vzdržavajo svoje cerkve, da dobivajo na sodiščih in drugod tolače svojega jezika, ne da bi bila valed tega nacionalna enota Zedinjenih držav kaj ugrožena, ne bo niti za Italijo niti za Jugoslovane nesreče, ako bo tukaj nekaj italijanskih tam nekaj slovenskih čol, ako bo v Ljubljani in Zagrebu priznan doktorat italijanskega, v Benetkah in Firenzi pa doktorat jugoslovanskega vsociščica.

Z zahteve Italije po vzhodnem obrežju Jadranskega morja, kjer je prebivalstvo v ogromni večini slovensko-hrvatsko-srbsko, so izvirale iz nazorov stare državniške šole, ki je vedno špekulirala s "ravnotežjem držav." Kakor je predsednik Wilson v svojem zadnjem govoru naglašal, je to načelo za vse čase diskreditirano in mora s vsakim imperializmom pasti v grob. Potreba take politike mine popolnoma, če je tudi majlim narodom mednarodno garantirana svoboda in neodvisnost. Tedaj ni treba stremeti po nenačrtni veličini, ampak vsak se lahko zadovolji s tem, kar je res njegovo. To pomeni uveljavljanje narodnega načela.

Ob poštenem priznanju tega načela bo sporazum med Jugoslovani in Italijani prav lahak. Tem ložji bo, ker je med obema narodskaj, kar jih mora zblizati in družit. Ze sosedščina, valed katere je bil promet obema vedno živahen, vpliva na to. Mnogo sorodnega je v temperamentu obojih. Tudi kulturnih stikov je bilo med njima mnogo več, nego se navadno misli. Vsi pogoji so danj za prijateljsko sosedstvo in v mnogih rešeh za vzajemno podpiranje. Treba je le, da se uresniči temeljni pogoj, to je: Vsakemu svoje.

Proletarec

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati

pravo sliko socializma.

Naročnina znaša \$2.00 na leto, \$1.00 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC

4008 W. 31st St.

CHICAGO, ILLINOIS.

VELIKI SLOVENSKEO - ANGLEŠKI

TOLMAČ. Knjiga vsebuje poleg slov.-angl. slovnice, slov.-angl. razgovore na vsakdanje potrebe, navodila za angleško pisanje, opisovanje angleških mest in kako se postane ameriški državljan. Vrha tega ima knjige dandaj največ slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za pričetje angleštine in ne bi smelo biti slovenskega nastojanca, ki bi to knjigo ne imel.

Knjiga trdi in okrasno v platnu vezana (430 strani), volja \$2.00 in je dobili pri

V. J. Kubelka,

530 W. 140th St., New York, N. Y. Pišite po enih slovenskih knjig.

"HRENOLA"

NAJNOVEJŠE VRSTE

GRAMOFONI

ki jih izdeluje edina slovenska tvrdka

FR. HREN & CO.

14 W. Kinzie St., 332 N. State St.

Chicago, Ill.

Naši gramofoni igrajo vse rekorda.

Pišite po slovenski cenik.

Iščemo zastopnike.

Cena je \$35.00

Vsak, ki kupi en stroj št. 1913 dobi prosti: "Sinoli sem na vas bil", "Veseli goda", "Odprti dekli kamrica", "Bredna mladost" plošče. Z naročilom je poslali Money Order, ali gotov denar v priporočnem pismu.

NEKAJ NOVEGA.

Ali že veste za edino slovensko bralnice in trgovino s vse brivsko opremo?

Jas imam v zalogi najfinije brivne britve, pasove, stroje za strižiti las, ter sploh vse brivno in rotilne orodje prve vrste izdelka.

Z britvijo, ki vam je jas nabrusim za \$2.00 do \$3.00 si lahko prihranite letno do \$35 na samudi časa in drugih ugodnostih.

Ako je vaša britev dobrega jekla vam je nabrusim, ako pa vidim, da ni dobra vam je namenjam a polnim jamstvom in sicer za \$2.00 do \$3.00.

Za one, ki se ne snajo sami briti imam na razpolago brivne stroje (Safety Razors), za katere sploh ni treba ne ogledala in ne luči.

Mnogo jih je, ki zahtevajo cenik mojih izdelkov. Vsem tem naznanjam, da raspolijam in sprejemam britve, itd. iz vseh držav širne Amerike, sprjemam v popravo tudi vsakovrstne puške, samokrepe. Tudi naročujem iste na željo naročnikom. Vedno skusam vsem dobro ustreči.

Vsa dela, popravila ali naročila, se pošiljajo potom Parcel Pošte.

Zapomnite si, da sem edini slovenski specialitet v ti stroki v Zdrženih državah. Ako mi ni mogoče postreči odjemalcu v njegovo korist in zadovoljnost, naj si vsak blagovolj odraši blago nastoj.

ROJAKI!

Ako potrebujete dobre britve, kladiva, nože, itd. pridite ali pa pišite, na spodaj naznanen naslov, jas jamlim dobro in točno postrebo v vseh zadevah.

Ne iščite enakih stvari po lekarnah ali mesnicah, ampak obrnite se do strokovnjaka in gotovo boste dobro postrejeni.

Se priporočam vsem s brataskim pozdravom

F. K. BAUZON

CLEVELAND, OHIO.

5920 St. Clair Ave.,

Ohio State Tel. Central 3974 K.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo s največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalstva zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Male povzicanje cen je sedanje potreba, da se ohrani cenejša vsobina izdelkov. Brnili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davki nam je spodbil še zadnji stober in morali smo cene nekoliko povzicati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginjo v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povzila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in uspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznij jih je devetdeset odstotkov povzročenih in splošnih v ledou. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino odleti ledode in odstrani iz notranjine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen blag zlovrstnih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno šarole rdeče vino. V sadevi zlahkassnosti, neprehvatnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabosti, kakor tudi v ledodajnih nepravilnostih, ki rade nadlegujejo ženske ob promembi fitja ali rudarje, ki delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem nespremljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodera vselej v koren bolečine, zato pa je slasti v slincaje protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, stopenjski glebojev in drugih, najhitrejša sanja po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabe smotraj. Poslabša se ispiranje grla in ust, istotako za čiščenje nos, izpuščanje in drugih kožnih otvarov. Dobite je v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH NAESTAVAH: GOLD MEDAL - SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX - PANAMA 1915.

JOSEPH TRINER

Manufacturing Chemists

1333-1343 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Razprave k iniciativnim predlogom.

Lincoln, Ill. — Na redni seji društva Zagorski Zvonovi, št. 116 SNPJ., so člani vzeli v pretres iniciativni predlog društva Bratstvo, št. 27, v katerem žele omejiti število delegatov za bodočo konvencijo naše Jednote. Po daljšem razmotrivanju smo sklenili, da ga ne podpiramo iz sledečih razlogov:

1. Po našem najboljšem prečiščanju lahko 150 ali 200 delegatov stori vedno več koristnega v dobrobiti Jednote kot pa samo 16 ali 20 delegatov.

2. Izredni assement za stroške konvencije bo s tem mesecem že tudi ves plačan in do konvencije se bo nabralo tudi nekaj obresti od tega denarja, tako da bo konvencija imela dovolj sredstev in se ne bo treba dotikati upravnega sklada; še nikdar ni so vsa društva poslala delegatov, pa jih tudi na prihodnjo konvencijo ne bodo.

3. Tako majhna reprezentacija naše Jednote kot jo želi predložiti društvo bi na občinstvo napravila zelo slab vtis, kajti tako velika Jednota kot je naša, lahko utrpí precej večje zastopstvo, ne pa samo 16 delegatov, izvoljenih po distriktih. S. N. P. J. bo kmalo štela 350 društev v vseh krajih Združenih držav.

Naše društvo obstoji že skoro devet let, pa še ni poslalo delegatov na konvencijo, ker ni bil nihče pri volji pustiti delo in se podati za delj časa na daljino pot. Ravno taki slučaj se bodo dogajali tudi ob prihodnji konvenciji.

4. Strinjamo se s tisto točko iniciativnega predloga ki pravi, naj se konvencija vrši na vsaka štiri leta.

Za društvo Zagorski Zvonovi, Andrej Sprogar, predsed.

Southview, Pa. — Na diskusiji imamo iniciativni predlog društva Bratstvo, št. 274, ki želi, da se konvencija za eno leto odloži in omeji število delegatov na vsakih tisoč članov enega, kar bi bilo 16 ali 17 delegatov. Strinjamo se s točko, da se razdobje med konvencijami za eno leto podaljša, to je, da naj bi se vršila na vsaka štiri leta; na ta način bi v 12 letih prihranili eno konvencijo in seveda tudi precej denarja.

Kar se tiče delegatov, da bi se jih volilo po distriktih na vsakih tisoč članov enega, se pa jaz ne strinjam in mislim da tudi večina članstva naše Jednote ne.

Članstvo naše Jednote naj pogleda nekoliko nazaj v preteklost, ko so se društva nekaterih organizacij borila, da so pridobili tudi manjšim društvom pravico do zastopstva. Na primer pri J. S. K. J. društvo ni imelo pravice do delegata, če ni štelo 100 članov. Danes imajo majhna društva J. S. K. J. skoro iste pravice kot velika društva. Druge organizacije so posnemale vzgled S. N. P. in to jih je nekoliko poživelo.

In kaj, ali naj sedaj korakamo nazaj, mesto naprej? Ali naj takisto, ki se je izkazala v veliko korist za napredek naše organizacije, sedaj opustimo? Nikakor ne, ampak delovati moramo naprej po naši začetni poti in še v nadalje zagovarjati obstanek Jednote.

En delegat nikakor ne more uspešno zastopati 1000 članov in v tem slučaju bi moral marsikateri delegat zastopati tudi 15 društev. To bi bila za delegata težavna, tako rečem nepremagljiva zadeva. Saj so še sedaj, ko je skoro vsako društvo poslalo delegata čule pritožbe, da delegat ni pravilno postal na konvenciji in branil društvene interese. Če se pa število delegatov omeji na tako nizko število, kot želi gori omenjeno društvo, ne bo kritičiranj ne konec ne kraja. Če se mora v tem oziru nekaj ukreniti, zakaj bi ne preuprili tega dela konvencije? Ali se vam ne zdi, da imamo vse preveč teh splošnih glasovanj, ki ne prinesejo tistega rezultata, kot ga žele predlagatelji iniciativnih predlogov? Pa pri je danes drag. Poleg tega na stanje pri splošnih glasovanjih tudi drugi stroški. Skoro ne hline društvena seja, da bi ne imeli na dočnem redu tudi kakšnega splošnega glasovanja. Vse to društva

ne izpametuje, da bi nekoliko prenehala s predlogi. Iniciativni predlogi naj bi se stajali le v zelo potrebnih slučajih, za vse manj važne stvari ali za take spremembe pravil, za katere se le težko dobi dovolj večine na splošnem glasovanju, pa naj bi društva čakala do konvencije in na konvenciji naj bi jih delegat dotičnega društva predložil v diskusijo delegatom. Sedaj se daje že vsaka malenkost na splošno glasovanje. Poleg tega se vedno ponavljajo skoro eni in isti predlogi. Eden propade, pa ga predloži kako drugo društvo, le da mu vsebino besedila nekoliko spremeni. Splošno glasovanje je dobra stvar in niti konvencija niti članstvo ne bo zahtevalo, da se odpravi iz naših pravil. Toda splošnega glasovanja bi se ne smelo izrabljati in naj bi se iniciativni predlogi velike važnosti, vse manj važne stvari pa naj bi čakala konvencije.

Okoli 17 tisoč članov šteje naša Jednota; v članstvu smo doslej v zadnjih par letih zelo lepo naraščali. Sedanje izredne razmere bodo zahtevale sprememb v naših pravilih in v tem oziru ne bo treba ostriati na vse članstvo naše Jednote v vseh krajih Združenih držav. Vseled tega je potrebno dovolj veliko število delegatov, ki bodo odgovarjali potrebam organizacije kot je naša. Samo 16 delegatov, kot želi društvo Bratstvo, je pa na vsak način premalo. K temu številu lahko pridamo še 16 glasovnih odborov in po mojem mnenju se ne bo mogel v te malučke nikoli izvoliti nov glavni odbor. In če je stvar taka, je boljše, da se oblasti ves glavni odbor, ki naj se mu da morda ukrepa vse, kar je potrebno za Jednoto, brez vsake konvencije s šestnajstimi člani.

S predlogom društva Javornik, št. 180, zaradi plače glavnemu tajniku se strinjam, nisem pa zato, da bi bil deležen povznanja plače od časa zadnjega splošnega glasovanja, ko se je šlo za povznanje njegove plače, pač pa naj se mu povzra od 1. januarja t. l. v slučaju, da bo predlog društva Javornik sprejet.

Frank Stainer, tajnik dr. št. 265.

Frontenac, Kans. — Društvo Celje, št. 27, se nikakor ne strinja s predlogom društva Bratstvo za znižanje števila delegatov in odložitve bodoče konvencije naše Jednote. Mi stojimo na stališču, da naj se volijo delegati na način kot določajo sedanja pravila naše Jednote in konvencija naj se vrši na vsaka tri leta kot dosedaj. Toliko na znanje.

Za društvo Celje, Joseph Berk, Mat. Skrbino.

Moline, Ill. — Iniciativna društva Bratstvo, da bi se prihodnje konvencije udeležilo samo 16 delegatov, oziroma na vsakih tisoč članov en delegat, kar bi bilo 17 delegatov, ki bi zastopali članstvo SNPJ., in da se konvencija za eno leto odloži, je bila predložena na zadnji redni seji društva Mississippi št. 286, in po daljšem razmotrivanju smo sklenili, da nastopimo z odločno agitacijo proti tej iniciativi, ker je škodljiva napredku naše Jednote in nima nikakršnega smisla za sedanjo dobo. Mi vstrajamo na stališču, da se glede volitve delegatov in časa konvencije držimo pravil. Vseled tega apeliramo na vsa društva naše Jednote, naj ne podpirajo te iniciative.

Od časa zadnje redne konvencije smo imeli 13 splošnih glasovanj, ki pa nikakor niso prinesla tistih koristi, kakršnih bi bilo pričakovati. Ena glavnih napak članstva naše Jednote je, da vse preveč zanemarja splošna glasovanja. Eden vzrokov je lahko ta, da se članstvu nekatere iniciativne ideje tako malovažno, da se mu ne zdi vredno udeležiti se glasovanja. Predno društva stavijo kakšne predloge, bi bilo dobro na seji prevdariti, je li mogoče z njimi prodreti. Ako so razmere take, da ni skoro nobenega upanja, da iniciativa prodre, potem je na vsak način boljše, da se je ne da na splošno glasovanje, oziroma v podpiranje društvom. To velja posebno za take predloge, za katere mora biti dvajsetinjska večina in glasovanja se mora udeležiti najmanj tri petine članstva. To pa se do sedaj še ni zgodilo. To mora biti članstvu na vsak način znano; čemu se potem

stavlja toliko iniciativ, ko se skoro lahko reče že naprej, da ne bodo prodrele na glasovanje? Tudi je neumestna točka, naj se voli delegate po distriktih na vsakih tisoč članov enega. Na konvenciji bi bila potem polovica delegatov in polovica glavnih odborov. To bi bila ena čudna primera v organizacijskem gibanju.

V interesu jednotnega napredka je, da se vrši konvencija po načinu, kot določajo sedanja pravila naše Jednote in nič drugače.

Vse potrebne spremembe naj se prepuste v rešitev konvenciji, članstvo pa naj izraza svoja mnenja v glasilu in naj daje navodila delegatom, ki jih bodo poslala na konvencijo. To bo za enkrat po mnenju našega društva še najboljše pot.

F. Gerlovič, pred.; A. Mravljec, taj.; J. Mečnar, blag.

Cleveland, O. — Društvo Naprej, št. 5, SNPJ., v Clevelandu, je na svoji redni mesečni seji vzelo v pretres iniciativno društva Bratstvo, št. 274, za štiriletno razdobje konvencije in omejitev števila delegatov.

Predlog društva Javornik smo soglasno podpirali, ker priznamo, da je ta predlog na mestu; glavni tajnik je z ozirom na njegovo delovanje in z ozirom na vredne draginske razmere popolnoma opravičen do večje plače.

Iniciativnega predloga društva Bratstvo pa nismo podpirali iz sledečih razlogov: Mi se strinjamo s štiriletnim razdobjem konvencije, kakor tudi da se število delegatov omeji, toda ta predlog sedaj ni na mestu, ker je bilo pred kratkim končno glasovanje za štiriletno razdobje, oziroma za odložitve konvencije eno leto, toda predlog ni dobil zadostne večine, valed tega se bo konvencija vršila kot določajo pravila. Glede znižanja števila delegatov se pa mora izdelati natančni načrt, razdeliti društva v distrikte in potem ves ta načrt z raznimi podrobnostmi priobčiti v glasilu, da društva lahko o njem razpravljajo. Šele po obširni diskusiji članstva naj bi se izdelal predlog, ki bi odgovarjal dejanskim razmeram in potrebam naše Jednote.

Ludvik Medvedšek, tajnik.

DOPISI.

Girard, O. — Tukajšnji rojaki se tudi zavzamejo za stvar, ki imajo za napredek naroda kak pomen. To se je pokazalo že ob mnogih prilikah v naši naselbini.

Na seji delničarjev Slovenskega doma je bilo predlagano, naj se priredi veselica in na prvotek naj se kupijo vojne znamke. Delničarji so soglasno osvojili ta predlog, za kar jim gre vse čast. Veselica se bo vršila dne 23. marca. Za vsa dobiček se bo kupilo vojno hranilne znamke. Veselica se bo vršila v Slovenskem domu. Rojaki od tu in iz bližnjih naselbin so vabljeni, da se je udeležijo in pokažejo s tem ljubezen do svoje nove domovine.

J. A. K.

West Frankfort, Ill. — Po nekaterih krajih se delavstvo nahaja v boju za osemurni delavnik, pri nas pa delamo večinoma samo štiri ure na dan. To seveda ni nič napačnega, ampak slabo je to, da nam ne plašajo osemurne plače nego sami za štiri ure.

Naše društvo Briljan, št. 813, napreduje sorazmerno po obstoječih razmerah v tem kraju. Ustanovilo se je pred letom dni z okoli 14 člani, sedaj pa jih šteje 44 članov kar je za naselbino, kot je naša, zelo lep napredek. Vsi Slovenci so pristopili polegoma k društvu; pojamili smo s temu ali drugemu ugodnosti, ki jih daje članom naše Jednote, pa je pristopili.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. dopoldne, včasih tudi nekoliko pozneje kar se pripeti pri vsakem društvu. V 43 št. Prosvete sem čital dopis, kjer se neki "narodnik", kakor se je podpisal, pritožuje, da društveni odborniki zanemarjajo udeleževanje društvnih sej. Jaz vprašam tega dopisnika, če more on dokazati odbornikom, da se ne ravna po pravilih. Vse obtožbe lahko navede takoj pri prihodnji

seji, da bo stvar na jasnem. Če se pa kdo ne udeleži v treh mesecih vsaj ene seje, se pa lahko zjima postopa v smislu pravil. Ako je pri društvu kaj takega, kar je graje vredno, je vedno boljše, da se poskuša stvar rešiti na seji v zadovoljnost vsaj večine članov, mesto da se pišejo natolečevanja v iste.

Opozarjam člane kluba št. 188, da se redneje udeležujejo sej, ki se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu takoj za društvno sejo. Če hočemo, da nam bo zasigurno napredek, se moramo zavzeti tudi za naš klub, kajti to nam nalaga dolžnost kot zavedni delavci, da smo tudi aktivni bojovníki, kajti le dela rodi uspehe.

Narodnik Prosvete.

Farrell, Pa. — Mogoče mislite, da smo se iz Farrella že vsi iznebili, ker ni nič slišati od nas; pa smo še vedno tukaj, čeravno jo bilo še blizu na tem, da se naša slovenska naselbina izseli. Fantje so še obhajali odhodniso s plesom slovo, mi drugi so skrivaj šlovali na njimi. No, sedaj je po pet vas dobro in v starem tiru, kar so valed brezposelnosti razburjeni duhovi zopet zapaljeni. American Tin Plate Co. je pričela zopet poslovati a polno paro, kjer so zaposleni a par izjemami vsi tukajšnji Slovenci. Po drugih tovarnah, katerih je tukaj dovolj, se tudi povoljno obratuje.

Sedaj v svetem postnem času smo precej poblehni in poblehni in komaj čakamo, da mine. Potem se bomo vsaj brez skrbi zasukali, če bo nanesla prilika. Če hočemo kaj takega početi, sedaj, moramo poslušati javkanje, da sedaj ni čas za take stvari in plesati ni dovoljeno. Stear se pa ne oziromo dosti na "post", ker smo večinoma taki, če čujemo godbo, ne vprašamo ali je petek ali svetek, nego kar zaplesamo.

Tu se je pričela agitacija za zgradbo slovenskega doma. Delničarji se že prodajajo po \$25. Na no go vsi ljubitelji ta velekoristne ideje, da čim prej zgradimo poslopje, katero bo odgovarjalo našim potrebam bolj kot pa sedanji dom Sv. Barbare, ki je na vsak način premajhen za take večje prireditve.

Po mojem skromnem mnenju naj se združijo vsi tukajšnji Slovenci brez obzira k kateremu društvu kdo spada, ki naj bi priredili veliko veselico a igro, ali pa tudi brez igre, v korist namerozanega doma. Veselica naj se priredi čim prej po Veliki noči. Če bo ta prireditel stvar, pri kateri bodo sodelovali vsa društva, se ne bo mogli nihče izgovarjati: "Ja, tja pa ne grem, ker to ni veselica našega društva".

V splošnem bi bilo priporočljivo, naj se nekoliko manj debatira o društvnih stvareh po privatnih prostorih, ker to debatiranje škoduje društvom in stvari, za katero gre. Naprotno naj vsakdo raje na seji pove svoje mnenje, kjer je prostor zato, pa magari če imate kakšne predloge, s katerim vemo, da se boste vsem vstregli, ali ne de. Na vsak način je to taktika, ki ne povzroča toliko razdora.

Pa dovolj o tem; Upam, da se je kdo drugi oglašil, posebno kar se tiče gradnje namerozanega slovenskega doma.

Pisna storilja je zelo delavna v naši naselbini. Nove člane je poslal društvam petih Slovencev, kar nam daje upanje, da se slovenska naselbina v Farrellu ne bo šel raztopiti. Društva, ki so obdružena so: Fr. Čimprmanova, dušek; Fr. Garmova, bliskaj Jack Trnjavca, bliskaj; Jack Pavlovca, bliskaj in John Pavlovca, bliskaj. Toško darov na skrbni se ni poslužil, kar pomeni pogodovina farrellskih Slovencev.

Poudarjam članom Prosvete in slovenskim dijakom, posebno onem, ki je v vsakem bival v naši naselbini, ako je to šlo.

Paročevalec.

Cleveland, O. — Clevelandskim Slovincem se zdelo v nedeljo dne 17. marca nekoliko neprijetno nakaza. Slovenski socialistični klub št. 27 petični na ta dan veselico, ki se bo vršila v prostoru slovenskega doma. Na programu bodo žive silne, deklaracije i glasbeno točko, kakor tudi nastop pevskega zbora Karja, hrvaškega pevskega zbora Bledi Prapor in Pevskega pevanskega zbora Svintu. Ljubitelji razvedrila petja in godbe gotovo ne bodo zamudili ta

prireditve, tistim, ki se je pa o bodo udeležili, jim bo pa pomaje gotovo žal, ko bodo slišali o našem uspehu.

Veselica se vrši v Josip Birkovi dvorani, 6006 St. Clair Ave. Pričetek veselice točno od polnamih zvečer. Vstopnina 30c. Dame vstopnine proste.

Veselični odbor.

Sheboygan, Wis. — Dne 3. marca se je vršil tu javni shod, kjer smo se podrobneje seznanili z organizacijo Slovenskega republičanskega združenja. Prostorna dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička; smelo trdim, da je bilo na shodu čez šeststo ljudi. Shod se je izvršil v najlepšem redu; drugih podrobnosti ne bom opisaval, ker je bilo o njem že dovolj poročano.

Naše delo se seveda ne sme ustaviti pri tem shodu, nego ga moramo nadaljevati. Med tukajšnimi rojaki vlada vsestransko zanimanje za S. R. Z. Valed toga je lokalni odbor S. R. Z. na svoji seji dne 8. marca sklenil, da akcije prihodnje seje dne 17. marca ob dveh popoldne v F. Stanglvi dvorani. Na to zborovanje so vabljeni vsi, ki so že pokazali smisel in voljo za resno delo, sploh vsi člani in tudi tisti, ki količkaj čutijo in simpatizirajo z idejami S. R. Z. Vaakdo, kdor čuti v sebi ljubezen do naroda in do proletarijata, naj se udeleži tega zborovanja. Osebnosti in male razlike v strankarstvu pustimo na stran in se oprijemo dela. Na složno in skupno delo nam bo primelo uspehe.

Za lokalni odbor, Jack Menharda.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. K. Bvaleb, Minn. — Vaše naznanilo je prišlo prepozno za zadnje sredino izdajo.

F. K. S. Midway, Wyo. — Pri nas ima vsakdo pravico da zagovora, pa naj si bo prizadeta oseba še kdorkoli hoče. Vaak resničen demokrat spoštuje osebno svobodo in se bori zanjo. Ljudi se mora izobraževati a ponkom pravega znanja, ne pa s fanatizmom.

Širom Amerike

SELENION SO IZGUBILE TOČNO PROTI VLADI.

Washington, D. C. — Železnice so hotele sedničnim potom dobiti po starem sistemu za tehtanje potniških vred \$40,000,00 od vlade. Odločninski sodišče je odklonilo njih zahtevo in potrdilo prvo obsodbo.

PAKETNA SODNIKOVA REŠENJA.

Chicago, Ill. — Sodnik John A. Mahoney, ki je na sodišču za družinske razmere, je povabil "evangelista" Billy Sundayja, da pride v sodniško dvorano in posluša obravnavo.

"Če hoče Billy Sunday videti v eni minuti več pravega pekla kot na katerem drugem mestu v Chicagu v enem tednu, tedaj naj pride in naj sedi a menoj na sodišču za družinske razmere," je rekel sodnik Mahoney.

"Upam, da sprejme povabilo. Saj se mu boče pri odprti. Dobili bo ideje, kaj je prava prava pekla in kaj hudiš lahko stori," je končal sodnik Mahoney povabilo na Billyja.

NOV STRELNI STROJ.

Seattle, Wash. — Levi W. Lombard iz Mattapaia in Santa Ovingston iz Newtona sta izmislila novo strelno puško, ki ne potrebuje smodnika, vneto pa odda deset strelcev v sekundi.

Strelna puška je pri učinkovanju podobna povelani freši in bruhu ali celo okrogli krogli. Pri preiskavanju so streljali na daljavo 100 jardov in krogli se prebile tri palce debele železne ploče. Stroj je gonila električna sila.

MORILNI OBROJEN V DOČASTNO JEBO.

Youngstown, O. — Poročniki so izrekli, da je Mike Koletić kriv umora prve vrste, in priporočili so ga sodniški milosti. Obtožen je bil da je umoril Ano Tenkovičeva. Sodnik Anderson ga je obsoлил a doživotno jebo.

PREHKAVA PROTI KOMPANIJI ZA IZDELAVANJE POLJEDELSKIH STROJEV.

Washington, D. C. — Senator iz Oklahome je predložil resolucijo, ki nalaga zvezni obrtni komisiji, da preišče finančno stanje Independent Harvester kompanije v Plannu, Ill., da dožene, če je slabo vodstvo povzročilo, da se nahaja v finančnih težkočah, ali če je hoče pritiskati ob steno takoravni trust za izdelovanje poljedelskih strojev.

Mnogi farmarji so kupili delnice od kompanije in senator Gore pravi, da jo ogroža sodniško upraviteljstvo. Senator Smoot iz Utah meni, da jo je slabo vodstvo potisnilo v finančne težkoče.

Senat je sprejel predlog, ki daje predsedniku Wilsonu pravico, da lahko reseže doko in pomoče Severnonemškega Lloyda in Hamburske-ameriške parobrodne družbe v Hobokenu N. J.

Predlog je bil sprejet brez debate, dasiravno je senator Gallinger, vodja manjšine, rekel, da odsek ni priporočil predloga s glaglo.

Oboležbe, ki so jih dodali senatni in sborniški konferenčni predlogi za državno kontrolo železnic in ki omejujejo državam pravico do obdavčenja železnic, dokler so pod vladnim nadzorstvom, so izzvale kritiko senata in zbornice.

Senator Frelinghuysen iz New Jersey, akilevajoč se na predlog, ravnokar sprejet v senatu, ki povoduje konferenčnikom dodajati nove določbe predlogom, se je oglašal za besedo k opravljenju in predlagal, da se nova določba črta v predlogi. Povdarjal je, da sta zbornica in senat osvojili predlog, da se ne sme nihče dotakniti državnih pravic do obdavčenja železnic.

V debati je dejal senator Sherman iz Illinois, da se z novimi pristojbinami za premikanje in vozove namerava samo v Illinoisu povziti umetno letne dohodke železnic za \$176,000,000.

Na sugestijo senatorja Martina, voditelja večine, se je predlog konferenčnikov odločil zatašno.

Odbor za izravnavo delavskih sporev je sklenil, da bo obdržal seje v pondeljek, torek in sredo, dokler ne bo izdelan delavski program.

Ojni industrijaletci so prišli v Washington iz vseh krajev Združenih držav, da konferirajo z ojno divizijo kurivne uprave.

ZLATO ZOPET PRIHAJA V IZOBREKNE DRAŽE.

Washington, D. C. — Zlato prihaja zopet v večji množini v Združene države, kot odhaja iz njih. Zvezni rezervni odbor poroča, da znaša izvoz zlata v štirih tednih, ki so končali s dnem 15. februarja \$2,977,000. Večina zlata je bila odposlana v Mehiko, Venezuelo in Srednjo Ameriko. Iz Kanade, Mehike in Južne Amerike so pa uvozili za \$3,103,000 zlata. Od 13. jul. so izvozili iz Združenih držav za \$116,059,000 zlata, toda izvoz se znižuje od mesca do mesca.

SELENIONSKA NEZGODA.

Hammond, Ind. — Osební vlak je južno od Hammonda na Chicago, Indiana & Southern železnici udaril v tovorni vlak. Ranjen sta kurjača na obeh lokomotivah, naki potniki je pa dobil tako teške poškodbe, da jim najbližj podlaže.

SELENIONSKA NEZGODA.

Chicago, Ill. — Dr. Carl Heller je bil aretiran na obtožbo dr. August C. Klinga, ki je izjavil, da je bil poklican k 18-letni teti Cannon, ki se je po njegovem mnenju nahajala v kritičnem položaju valed nepostavne operacije. Dr. Kling je izjavil, da mu je govednik povedala, da je šla v sobo v spremstvu nekoga železnicarja v ordinacijsko sobo k dr. Hellerju, v kateri je bila izvršena operacija.

PARNAR UMORJEN.

Denver, Pa. — 52letnega farmarja Clarence Pattersona so ubili umorjenega na njegovi farmi. Nalga sta ga njegov brat S. Patterson in sosed J. N. Gillespie. Morilec je farmarja pobil a kmetom. Patterson je živel sam a farmi.

Zastonj

krasni slovenski koledar
za leto 1918.

Z vsakim naročilom od \$1.00 ali več
sdravi in svetovno znane lekarnarje
PARTOS v New Yorku.

PARTOLA, za štetje krvi in štetje
ter neredno stolice.....\$1.00

PARTOCOUGH, soper kašel in pre-
hlajenje.....1.00

RUMATIN PARTO-PAIN (pralek)
soper revmatizem in kistobolj.....2.00

LIHO, soper glavobolj.....1.00

PARTO-GLOXY, za jebanje krvi in
živčni organizem.....1.00

PARTOLIN, soper izpadanje las.....1.00

PARTO-BISQUITH, soper neležo
in pokvarjeno kri.....4.00

Nadalje sdravila za vse notranje in
zunanje, kakor tudi težje bolezni.

Kaigo "Pot k zdravju" poljamo
tastoni in poštine pristo.

Pisma naslavljajte na:

The Parlos Pharmacy
188-2nd Ave. New York, N.Y.

ROMAN "BABILONSKA ŽENA" je izšel.

Povest je izšla v dveh knjigah:
prva vsebuje 285 in druga 345
strani. Obe knjigi staneta s
poštino vred \$2.25.

Denar je podati v naprej na:

Glas Svobode
2656 S. Crawford Av.
Chicago, Ill.

Pise GREGOR KOROBAČ pl. GAJŽLA.

Čitali ste oni dan življenjske
in duševne clevelandskih in
drugih fenev, ki je poteklo iz-
pod peresa znanega pisatelja Ro-
gača Nenadovića. Fant je bil se-
veda "all swelled up", ko je pri-
frčal za fenev v Kurjo vas, da
mu čestitam. Mrzlo se mi je za-
hvalil, nato pa me je milostno od-
slovil s pripombo, da me ne želi
pred svoje obličje prejeti, da se tu-
di jaz ovekovečim z enakimi ali
podobnim literarnim delom, ki se
bo blestelo v naši amerikanako-
slovenski zgodovini še nebroj
prestopnih let. Odšel sem popar-
jen in vtopljen v globoke misli.
Kaj bi ne? Vsi fenevi so obdelani
in ako bi tudi ne bili, so pod urad-
nim Jankovim patentom. Fant bi
že ljubil, če bi imel dekleta in spi-
sal bi roman, če bi vedel za juna-
ka! Ampak prosim vas, ljudje
božji, kje naj vzamem eno ali
drugo? Ni čuda, da sem bil popar-
jen. Polagoma se je zmrzilo in
izza oblakov se prikaže čemerikav
obraz blede lune. Revica je iz-
gledala, kakor da ni spala vse po-
prejčno noč. Nastavim šternu-
kar in gledam okoli, kje bi našel
kaj opisa ali popisa vrednega.
Začnem gledati po tleh. Sani fe-
ci na vse kraje! S temi ni nič.
Vzdignem šternukar nekoliko
višje in panorama je takoj dru-
gačna. Vrh vsakega feneva sedi
maček, ponekod pa tudi po dva
skupaj, morda eden in ena, kar
se pa v mesečini ne da dobro raz-
ločiti. V glavi se mi posveti ide-
alna ideja: če se je Janko lotil
fenev, ti vzami na muho pa mu-
ške na fenev ali kjer jih pač da-
biš! Najnavadnejša pravila mate-
matike in algebre kažejo, da je
maček na fenev bolj vreden kot
fenev. Poleg tega je mesec marec
mačjemu rodu to, kar je pravo-
vernim moslemom "ramadžan".
Saj ti tvoji vam je znano, da mo-
medanci cel mesec "ramadžan"
jokajo, popevajo psalme in svete
sure in korana, se postijo in lju-
bijo. Takisto je z mački mesec
marca. Gremo torej nad mačke!

imenovani spadajo med mačke a-
ristokrate in se malo menijo za
svojo priprosto zlaht. Pa tudi
medsebojno se nič kaj posebno ne
"lajkajo", kakor je med zlaht-
že navada.

Titularni mački so v civilizaci-
ji že toliko napredovali, da ho-
dijo večinoma po dveh nogah. De-
lijo se pa v več vrst. Star maček
je po navadi gentleman pešar-
skega stanu in prepričanja, ki
razgraja z mački, kroka a kro-
karji, lazi čez fenev in kadar je
posebno dobre volje, celo luni je-
zik pokaže, zalezuje črke in go-
lobice, včasih se celo zaljubi, a
kljub temu ostane fant od fare.
Stara mačka dvonožna vrste nosi
navadno pet ali več križev na
hrbtu (podobno kot križev pa-
jek). Po nazorih je vsaka ali vsa-
fršetka ali pa terejalka. Oči ima
kot znoj na bistrski dolini in go-
je sosedom na pet milj v okrožju
njenege wigwama. — Mucke ali
mačice, ki hodijo po dveh, so
brez izjeme zelo ljubeznive in pri-
kupljive stvarice. Pridno se umi-
najo, ližejo, češčejo in igrajo z
vsem, kar jim pride v nežne tačice;
ne porajajo nič, če so tudi
pečarski srčki. Dobrikati in pri-
lizovati se znajo tako ljubko in
nedolžno, da neredkokrat kake-
mu pečarskemu zijaču kar narav-
nost v arce zlezejo, (kot podjeten
šurek v testo), na da bi štev
vedela za to. Ampak gorje, kadar
začnejo stegovati svoje ostre
krepeljčke! To vam "teče rde-
ča kri, da b' gnala milinske kam-
ne tri!" Meni je prirojeno ali pa
narejeno, da me neka tajna moč
neznansko rada vleče tje, kjer se
igrajo ljubke mačice in pretežajo
svoje nežne tačice, ampak anyway
bojim se njihovih ostrih krem-
poljkov. Believe me, there is a
reason. Prišel sem že davno do
prepričanja, da niti mački, niti
mačici ni zaupati. Edine mačice,
katere niso nevarne, so one, ki
plesajo po vrhah ob potoku v le-
pih pomladnih dneh.

Mačke rodoslovje ne bi bilo po-
polno, če ne bi navedel še onih
mačkov, ki prilezejo iz svojih
akrivališč na svetlo najrajši ob
pondeljkih. Tudi po kakšni oh-
ceti, banketu ali kratki se radi
oglasijo. Te mrhe so najbolj si-
ne in godrnjave, kar jih premore
mačji rod. Manir ne poznajo no-
benih in prikladijo se ti v hišo,
ko jih najmanj želiš. Vsi imajo
dolge, zasukane repe in debele,
debele glave. En tak maček je
prišel danes tudi k meni na
"board" in zato boste že oprasti-
li, da je današnji report takšen,
kakršen je — namreč ves mačji!
Gajžla.

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ
DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE,
HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI
TE VSO TE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni.
Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina; kateri je že nad
28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal
za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obvez-
nic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest
let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hi-
poteke in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgu-
bili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipo-
tečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.
Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih
markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, preds. Em. Beranek, podpreds.

Adolf J. Krusa, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing

House". V zvezi s poštino hranilnico Združ.

držav.

1825 Blue Island Ave.,
vokal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar in hrinite, dokler ste še
v zdravju in silah, da boste imeli nekaj za stara in onemogla leta.

Vsak Slovenc mora paziti in hraniti, ne le to je edina pot, ki
vzgoji v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date stran, se lahko
casi kot iznajdljivi kamni poslužijo za katerikoli vinski strom. Dobro
je vedno imeti na pameti narodni izrek ki pravi: "Zna do zrna
popeljat kamen na kamna palca". Najbolje je polniti ali brus
poteke, ni nikdar slabejši. Kateri prihrani vlagati val denar in
danes, ampak pazite, da ga ne izgubite v gotovo in varno banko. S
vlogo našega dolarja dobite valjo banke krjivosti.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3%
obresti od zloga.

Poljamo denar v Italijo, Španijo in Francosko.

Prodajamo prve posojilne markeče (marketa) in dajemo v sa-
jem varne hranilne predpise.

Napravljamo pisne in parohodne potovanja v stare domovine po
vseh.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloga in prebitki znaša nad \$6,000,000.

PAIN-EXPELLER

Je postal domača beseda v vsaki slovenski družini
radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in
nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povzestiti ceno na
35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane
iste kakovosti in da znako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da stano, dobro sredstvo z isto
močjo tudi dobila. Nikar se dajte premetati z njo
ceno ničvrednih ponaredb.

Star, prvi Pain-Expeller dobete le v zavijku kot je
ta naslikan. Pri kupovanju pazite na sidro anamko,
na besedo Lenzel in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobili v vseh uglednih lekar-
nah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. Je ko-
ristnejša kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat
toliko.

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York

Rojaki v Pittsburghu

In po zapadni Pensylvaniji ne poslabite mojega naslova, kadar potrebu-
jete JAVNEGA NOTARJA in TOLMAČA. Vskemu jamim dobro in po-
šteno delo.

ANTON ZBAŠNIK Slovenski javni Notar in tolmač

Boha 102 Bakewell Bldg. vokal Diamond in Grant Sts.

Pittsburgh, Pa.

Tel.: Court 3459

Nasproti Court House.

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

Sopne in stenske ure, prstane in medaljoneke vseh Slov. Jednot in
Evra, broške, sapstalece, diamantne prstane in lavallirje, varilice I. & C.

POPRAVLJAMO: ure in druge steklene po najbližji ceni.

PODRUŽNICA

COLUMBIA GRAMOFONOV

In gramofonih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke me-
sodne odplačila. Plajte po cenah, kateri so vam polje brezplačni, ali
pa očasno vprajajte za cene predne drugod kupite.

Najboljše blago.

Najboljše cene.

Srajce Velika zaloga

moških srajc 31.00 do 32.50

Svilene srajce 22.00 do 24.00

Predno kaj kupite oglej-
te si našo trgovino.

OBLEKE

Izdelujemo moške
obleke po meri za-
loga inozemskega i
tujezemskega blaga.

Vedno nizke cene.

Klobuki najnovejši
černi, sivi, zeleni, rjavni in
modri 2.00 2.50 3.00 3.50 4.00

Belaj & Močnik

6285 St. Clair ave

Cleveland, Ohio.

NA SVETU JE VSE MOGOČE!

Kdor ne verjame, naj na-
roči knjizice:

VODIČKA JOHANČA...25c

Edela škofova trošar.

POUK ŽENSKIM IN

NEVESTAM.....50c

Prva pove, kako je znala

vodička Johana delati šude-

le in alpariti verno ljudstvo

ter kdo ji je vse pomagal, na-

tančno besedilo sodnjake

razprave in obitabe.

Druga je pa namenjena že-

ninim in nevestam v ponk.

Spisal jo je sam ljubljanski

škof Ant. Bonaventura Jeg-

lič. Vsek bi jo moral imeti.

Obe ste jako zanimivi, zato

sežite po njima, dokler zalo-

ga ne polde. Najbolje raz-

vedrilo v dolgih zimskih ve-

čerih. Z naročilom poljijte

tudi denar, znamke ali pa

money order na:

L. BENEDEK.

2315 Madison St., Brooklyn, N.Y.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni ku-
piti kaj v zlatarski stroki kakor ure, varilice, prstane, prstane, itd.,
kakor tudi broške ure, varilice, sapstalece, diamantne ure, lavallirje,
kamen broške itd., da se vedno povprašate kakor drugje kupite obredne sa-
mpan. Vam garantiram da boste kaj bolji postali in s najnižjimi
cenami.

V zalogi imam tudi prstane, prstane, broške, igre itd. raznih
Jednot in Evra. Vsek vam reko za prodaj pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

1 W. MADISON ST.

Chl. Sav. Bank Bldg. (Room 202) CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.

CHICAGO, ILLINOIS.